

T E D N I K

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XXV. št. 31

Ptuj, 17. avgusta 1972

Cena 0,70 din

Pomoč prizadetim po poplavah Poplave in čezmerno deževje je povzročilo tudi v ptujski občini veliko škode

Sindikati ptujske občine so se takoj odzvali pozivu na solidarnostno akcijo za pomoč severovzhodni Sloveniji, kjer so bili ob zadnjih poplavah in neurju hudo prizadeti kraji in ljudje, ki sta ga skupno naslovlila na slovensko javnost republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in Gospodarska zbornica SR Slovenije. Ker je bilo za v petek, 11. avgusta 1972, popoldne že sklicano posvetovanje osnovnih organizacij sindikata vseh šestih dejavnosti, so ta poziv na solidarnostno akcijo slovenskih delavcev, vključili v dnevni red posvetovanja kot dodatno točko.

Ptujski sindikalni delavci so o tem pozivu razpravljali z vso odgovornostjo. Pri tem so opozorili, da ne smemo pozabiti dejstva, da je bilo po poplavah težko prizadetega tudi mnogo prebivalstva na območju ptujske občine. Predlagali so, da naj predsedstvo občinskega sveta SRS Ptuj in izvršni odbor občinske konference SZDL Ptuj na osnovi zbranih podatkov in ocenitev strokovnih komisij, na skupni seji obravnavata škodo po poplavah na ptujskem območju, da se na osnovi

tega začne skupna akcija. Sklenili so, da se bodo ptujski sindikati enotno vključili v to solidarnostno akcijo, ki naj poteka pod geslom: „Pomoč prizadetim v občini Ptuj in v Pomurju“.

Dogovorili so se, da bodo izvršni odbori osnovnih organizacij sindikatov v vseh delovnih organizacijah in skupnostih šli takoj v akcijo, da vsak zaposleni delavec prispeva najmanj 2 odstotka od mesečnih osebnih dohodkov za pomoč prizadetim po poplavah. Akcija pa bo šla v prizadevanjih, da bi vsak prispeval svoj enodnevni zaslužek, ali da bi v gospodarskih organizacijah delali eno prsto soboto za pomoč poplavlencem. Organom samoupravljanja tudi priporočajo, da naj po možnosti nakažejo pomoč tudi iz svojih skladov skupne porabe.

Predstavniki osnovnih organizacij sindikatov so tudi povedali, da je več delovnih organizacij z območja ptujske občine, kot na primer TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo, SIGMA Ptuj in druge, že dala materialno pomoč svojim delavcem, ki stanujejo na poplavljenih območjih in so jih zadnje poplave gmotno težko prizadele. To kaže na razumevanje in solidarnost delovnih kolektivov do svojih članov, ki v nesreči niso ostali sami.

V razpravah so tudi predlagali, da se naj v republiškem merilu ustanovi poseben stalni sklad za pomoč po vremenskih katastrofah prizadetemu prebivalstvu, zlasti še na nerazvitih območjih, viri sredstev za tak solidarnostni sklad pa naj ne temeljijo le na osebnem dohodku. Prav bi bilo, da bi tudi vsaka občina in vsaka delovna organizacija ustanovila tak solidarnostni sklad, ki bi bil vedno pri roki za hitro pomoč tistim, ki jih je prizadela naravna ali druga nesreča.

Potrebno je, da se temu pozivu na pomoč, ki so ga dali sindikati in gospodarska zbornica, odzovemo res (Nadaljevanje na 2. strani)

V tej številki

na straneh 8, 9, 10 in 11 sestavki o problematiki na poplavljenih območjih

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

v javni razpravi

V petek popoldne, 11. avgusta 1972, je bilo v delavskem domu „Franc Kramberger“ v Ptujju posvetovanje predsednikov osnovnih organizacij sindikatov vseh šestih dejavnosti, ki ga je vodil Feliks BAGAR, podpredsednik občinskega sveta ZSS Ptuj. Dnevni red je obsegal pet pomembnih točk, sprejeti sklepi o posameznih vprašanjih pa nalogajo sindikalnim organizacijam in drugim dejavnikom precej dela, ki ga bo treba opraviti kljub dopustniški sezoni.

Osnrednje vprašanje na posvetovanju je bilo – organizacija javne razprave o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in o osnutku statuta skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji. Osnutek zakona je dala v javno razpravo Skupščina SRS, osnutek statuta pa skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja SRS. Po sklepu predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije naj bodo organizacije sindikato sonovni nosilec javne razprave o osnutkih obeh dokumentov, ki se medsebojno dopolnjujeta. Sindikati naj na vseh ravneh soočijo doseđanja spoznanja in stališča glede ureditve pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Sloveniji.

Izhajajoč iz dosedanjih spoznanj bodo sindikati v javni razpravi posvetili posebno skrb naslednjim vprašanjem:

– samoupravna ureditev pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki naj temelji na sodelovanju delavcev – zavarovancev pri urejanju svojih pravic;

– sodelovanje delovnih organizacij pri izvajanju zavarovanja, še posebej pri pravici do invalidskega varstva, rehabilitacije in zaposlovanje invalidov;

– osnove zavarovanja in osnove za določanje pokojnine oziroma invalidnine;

– usklajevanje in valorizacija pokojnin in invalidnin;

– ureditev beneficirane delovne dobe;

– financiranje pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter udeležba minulega dela v pokojninskem zavarovanju.

V razpravi je sodelovala večina navzočih, opozorili so predvsem na naslednja vprašanja:

Gradivo obeh osnutkov je precej obsežno, zato je treba organizirati razprave tako, da bodo kratke in čimbolj konkretne. Za delavce je predvsem važno, da obravnavajo predvsem novosti in tisto, kar je potrebno za javno razpravo pripraviti krajše teze, ki naj obravnavajo predvsem novosti in tisto, kar je treba uskladiti z ustavnimi dopolnili.

Delovni kolektiv TGA „Boris Kidrič“ v Kidričevem si že več let prizadeva, da bi se zlasti delavcem v elektrolizi priznal beneficiran delovni staž, ker delajo v izredno težkih pogojih in je nemogoče, da bi lahko delavec celo delovno dobo, to je 40 let zdržal na tem delovnem mestu. Sindikati ptujske občine morajo ta predlog odločno podpirati.

Osnutek zakona obravnava vprašanja minulega dela preveč na splošno (Nadaljevanje na 15. strani)

VREME

Do nedelje, 27. avgusta 1972.

Prvi krajec bo v četrtek, 17. avgusta ob 2.09.

Napoved: Če bodo ostali naši kraji pod vplivom jugozapadnih zračnih struj, bomo imeli do 22. avgusta vroče in lepo vreme, kar pa je malo verjetno.

Bolj verjetno je, da bodo naše kraje zajele še v četrtek, 17. avgusta, severne zračne struje z nevihtami in ohladitvami na 15 do 18 stopinj C. V tem primeru bodo verjetno ponekod neurja s točo. Šele od 23. avgusta dalje se bo vreme zboljševalo, tako da bo v nedeljo, 27. avgusta, sončno in vroče od 24. do 28. stopinj C.

Alojz Cestnik

10. JUBILEJNI

POMURSKI SEJEM

od 19. do 27. avgusta
V GORNJI RADGONI

Bogat kulturno zabavni program, zabavišni park, tombola in modne revije.

Oživiljena dejavnost turističnega društva Ptuj

Letošnji občni zbor Turističnega društva Ptuj v mesecu aprilu je dal mnogo pobud in smernic za delo njegovim organom. Tokrat so bila sprejeta nova pravila društva, izvoljen je bil tudi novi upravni odbor, v katerem je le enajst članov (v prejšnjem jih je delalo sedemnajst), kar je zaradi preštevilnosti onemogočilo delovanje. V nov upravni odbor so bili izvoljeni predstavniki terciarnih dejavnosti (to je gostinstva in trgovine), kulturnih dejavnosti, zlasti pokrajinskega muzeja in temeljnih kulturnih skupnosti ter radia. V njem sta še zastopani komunalna dejavnost in dejavnost krajevne skupnosti, to so predstavniki občine.

Na svoji prvi seji je upravni odbor izvolil svoj izvršni organ, predsedstvo, ki ga sestavlja pet članov upravnega odbora in ki dela v okviru njegovih poblastil. Vanj so bili izvoljeni: Anton Purg, Janez Gonc, Viktor Makovec, Jože Curk in Karel Vobner.

Predsedstvo je na svoji prvi seji v začetku julija ugotovilo, da je dosedanja dejavnost turističnega društva in turizma sploh hromila slaba povezanost in koordinacija dejavnikov, ki vplivajo na turistični razvoj v Ptuj. Čutila se je izoliranost gostinstva, muzejske dejavnosti in drugih organizatorjev kulturnih ali turističnih prireditev. Struktura sedanjega upravnega odbora turističnega društva daje možnosti za trdnjšo povezanost in učinkovitejše delovanje, ki bo vplivalo na uspeš-

nejši razvoj turizma v Ptuj in okolici. Na razvoj turizma v letošnjem letu poleg uspešnih pogojev še

posebej blagodejno vpliva modernizacija nekaterih gostinskih objektov v Ptuj in na gradu Borlu, kakor tudi preurejene zbirke v pokrajinskem muzeju na ptujskem gradu, ki ga obišče vsako leto več naših in tujih turistov. Na razvoj turizma bi naj vplivala tudi akcija „čistimo okolje“, v katero se je letos vključilo tudi turistično društvo, skupaj s krajevno skupnostjo.

Posamezni člani upravnega odbora sodelujejo v komisijah krajevne skupnosti, ki skrbe za čistočo mesta in opozarjajo na pomanjkljivosti. Poleg tega je društvo spodbudilo to akcijo s prispevkom 1000 din.

Takšna je torej obnovljena dejavnost tega društva. Pa poglejmo še, kakšne načrte ima društvo za delovanje v bližnji prihodnosti. Še naprej namerava pomagati pri akciji „čistimo okolje“. Sodelovalo bo na ptujskem festivalu narodno zabavne glasbe v času od 25. do 27. avgusta tega leta. Tej prireditvi je društvo poklonilo 1000 din, ki jih bodo uporabili za izžrebanje treh nagrad v obliki brezplačnih turističnih potovanj. Prevzelo je tudi skrb za organizacijo karnevala v okviru kurentovanja v letu 1973 in v bodoče. Za izvedbo te naloge sta pri društvu že ustanovljena dva pododborna oziroma komisiji.

Meseca septembra bo društvo organiziralo tridnevni strokovni izlet prek Koroške v Salzburg s pogledom na Gosposvetsko polje ter z ogle-dom kulturno-zgodovinskih znamenitosti mesta Salzburga, pod katerega je sedemsto let spadalo neposredno tudi mesto Ptuj.

V jesenskem času bo organiziralo tudi več posvetovanj s predstavniki zainteresiranih dejavnikov v občini glede organizacije in razvoja kmečkega turizma na območju Haloz, kateremu lahko botruje nova cesta Zagreb-Krapina-Ptuj-Maribor.

V tem letu bo društvo razpisalo natečaj za izdelavo idejnih projektov izvirnih spominkov Ptuj ali okolice in poiskalo izdelovalce z namenom, da popestri zbirko.

Poskrbelo bo tudi za določeno turistično propagando. Ponatisnilo bo že sedaj razprodani vodič „Ptuj in okolica“ ter nabavilo več barvnih razglednic s ptujskimi motivi in razglednico Ptujске gore, ki jih bo in jih tudi že prodaja v svojem biroju.

Za uspešnejšo izvedbo kurentovanja, karnevala in za hitrejši razvoj kmečkega turizma namerava navezati stike in sodelovati s sosednjimi turističnimi društvi na Ptujski gori, Desterniku, Polenšaku in Gomili.

Za boljše poznavanje svojega kraja bo društvo za svoje člane in ostale Ptujčane organiziralo poseben večer s predvajanjem naslednjih dveh filmov: Clio o Ptuj, ki prikazuje zgodovino in najpomembnejše kulturne spomenike Ptuj in okolice ter turistični film z naslovom Ptujska dežela.

Kot epilog vsemu temu se lahko znova privleče na svetlo stara filozofska resnica: načrti so, dela se, a čas bo pokazal prave zobe — rezultate. Vendar to ni vse. Še zdaleč ne. Lahko je mirno čakati na rezultate težje jih je ustvarjati. Zakaj ne bi tudi vi sodelovali pri njihovi uresničitvi?

K.

Ormož: davčne utaje

Akcijski program, ki ga je sprejela davčna služba SR Slovenije na osnovi stališč III. seje ZK Slovenije, ki je govorila o socialnem razlikovanju, so učinkovito izvajali in ga še izvajajo tudi v ormoški občini. O aktivnosti davčne uprave zoper kršitve davčnih predpisov smo se pogovarjali z načelnikom oddelka za dohodke pri SO Ormož Francem Forstneričem.

Naloga, ki je bila postavljena pred davčno službo, je bila predvsem v tem, da davčni organi v večji meri pristopijo k ugotavljanju dejanskih dohodkov davkoplačevalcev, obdavčevanju dohodka, ki ne izvira iz dela, zoper kršilce davčnih predpisov pa dosledno ukrepajo v skladu z ustreznimi predpisi. Le-ti so že doslej urejali in določali ukrepe za odpravljanje pojavov, ki so nastajali. Spremenjen je bil tudi občinski odlok v tem smislu, da je bilo možno v obdavčitev zajeti več zavezancev po dejanskem dohodku. Tako se je postopoma zniževalo število zavezancev, ki so bili obdavčeni pavšalno. Navedeno obdavčevanje je uresničilo načelo, da naj bo sorazmerno bolj obdavčen tisti, ki dosega večji dohodek. S tem se tudi zmanjšujejo socialne razlike predvsem na dohodkovnem področju.

Poleg tega je za obvladovanje neupravičene bogatitve, ki je samo eden izmed elementov socialnega razlikovanja še vrsto tozadevnih predpisov. Naj omenimo samo določilo novega zakona, ki sedaj podrobneje določa poseben postopek za odmero davka od nenapovedanega dohodka. V okviru tega določila se zoper osebo, ki ima premoženje ali razpolaga oziroma troši sredstva, ki so znatno večja od dohodkov, ki so ji ostali po plačilu davčin, lahko uvede poseben postopek za odmero davka od nenapovedanega dohodka, v katerem se razišče, odkod taki osebi sredstva oziroma premoženje. Postopek uvede in vodi komisija za ugotavljanje izvora premoženja občanov, ki so jo v Ormožu imenovali na zadnji seji obeh zborov občinske skupščine. Predlog lahko da tudi davčni organ, organ družbenopolitične skupnosti za družbeno nadzor-

stvo, javni tožilec ali javni pravobranilec. Tako ta novi način predvsem omogoča odpravljanje neupravičene dohodkovne razlike, ki izvirajo iz različnih oblik pridobivanja dohodka.

Davčna služba občine Ormož je na osnovi navedenih načel in stališč ugotavljala dohodek pri zavezancih iz obrtne dejavnosti s preverjanjem in ugotavljanjem realnosti davčnih napovedi glede na celotni dohodek in poslovne stroške. Ugotovili so vrsto nepravilnosti. V posameznih primerih so poslovne knjige več ali manj zanemarjene, zlasti dokumentacija kot dokazni material za dohodek in izdatke. V nekaterih primerih je celotni dohodek nerealno prikazan zaradi nepravilnih in pomanjkljivih vknjižb z neidentificiranimi gotovinskimi vplačili in računi, z seštevalnimi napakami in nezajetimi dohodki. Stroški, ki so bistveni pri formiranju dohodka, so še vedno element, s katerim zavezanci zmanjšujejo realno prikazovanje dohodka, ki je osnova za odmero davka. Sredstva so v poslovnih knjigah sicer evidentirana, niso pa povsod pravilno razvrščena med poslovnimi sredstvi, inventarjem in drugimi pripravami. Glede na to je pri pregledu še vedno treba izločiti posamezna sredstva in tako zmanjševati amortizacijo, ki je odbitna postavka. Tudi prometni davek od alkoholnih pijač nekateri zavezanci kljub opozorilom in redni kontroli še vedno nepravilno in nepravčasno obračunavajo in odvajajo.

Zaradi navedenih nepravilnosti v poslovanju je pri osmih zavezancih od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti bila ugotovljena davčna utaja. Zatajena vsota neobdavčenih dohodkov je znašala 98.161,85 dinarjev. Kršilci so bili predani v nadaljnji postopek okrožnemu oziroma občinskemu tožilstvu. Trije so bili že kaznovani z denarno kaznijo 1.000,00 in 5.000,00 dinarjev; v enem primeru je denarna kazen znašala kar 20.000,00 din. Drugi zavezanci, ki so povzročili kaznivo dejanje davčne zatajavitve so še v postopku. V enem primeru je bil postopek ustavljen. jr

POMOČ PRIZADETIM PO POPLAVAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

vsil! Prav v tem, v tej vsesplošni solidarnosti je naša moč in jamstvo, da smo zmožni obvladati tudi posledice takšne naravne nesreče, kakršna je letos zadela Pomurje, prebivalce dolin Pesnice, Dravinje in drugih. Res je, da z zbranimi sredstvi ne bomo zagotovili obnove vsega, ne nadomestili vse škode, vendar bodo zbrana sredstva tista temeljna vsota, ki jo bodo lahko samoupravni družbeni dejavniki uporabili za takojšnjo pomoč in ukrepe za ublažitve škode poplav in preprečitev nove škode, ki lahko nastane zaradi njenih posledic.

Odveč je poudarjati, kako pomembno je, da bo ta pomoč hitra. Zato so na posvetovanju sklenili, da bodo šli člani sindikata in Zveze komunistov v enotno in hitro akcijo, da samoupravni organi čimprej sprejmejo ustrezne sklepe, tako, da bi lahko zbrali večino prispevkov že ob prvem izplačilu osebnih dohodkov, najpozneje pa v naslednjem mesecu. O poteku celotne akcije in o uporabi zbranih sredstev pa je treba sproti obveščati javnost.

F. Fideršek

UPOKOJENCI!

Kakor se vedno več aktivnih delavcev odloča za varčevanje z osebnimi dohodki s pomočjo hranilnih knjižic, tako je tudi vaša pokojnina najkoristneje uporabljena, če jo prejimate na svojo hranilno knjižico.

Denar vam je vedno na voljo, je zanesljivo shranjen in z vsakim dnevom se obrestuje po 7,5 % letno.

Z nakazovanjem pokojnine na hranilno knjižico koristite sebi in pomagata skupnosti pri reševanju stanovanjskih in drugih zadev.

V prihodnjih dneh boste prejeli obrazec, s katerim boste sami dovolili nakazovanje pokojnine na hranilno knjižico. Čimveč bo upokojevcev, ki se bodo odločili za hranilne knjižice, toliko več kreditov bo na voljo občanom in drugim in toliko hitreje bomo lahko reševali lokalne potrebe. Poskrbeli bomo, da boste denar lahko dvigali brez čakanja. Pričakujemo, da se boste v velikem številu odločili za hranilne knjižice in vas pozdravljamo kot bodoče varčevalce pri naši banki.

KREDITNA BANKA PTUJ

— poslovalnica Kidričevo

— Mestna hranilnica Ptuj

Tekmovanje gasilskih desetih

Tekmovanje je stalna oblika dela operative gasilskih društev, tekmovalne discipline pa so podaljšek strokovnega usposabljanja članov, tako: pionirjev, mladincev, žensk in moških članov. Letošnje pokalno tekmovalje v Ptuju, 30. julija, je bilo izvedeno po končanih izbirnih tekmovalnih desetih po gasilskih centrih. Na telovadnem prostoru pred šolo „Toneta Znidariča“ in stadionu „Drave“ se je zvrstilo 37 desetih, ki so se borile za naslov prvaka v svoji kategoriji.

Izmed 17 moških desetih je bila najboljša ekipa GD Hajdina, med 5 ženskimi desetimi pa GD Podvinčič. Od 3 desetih mladincev GD Ptuj, med 7 desetimi pionirjev od 11 do 14 let — GD Hajdoše in od 5 desetih pionirjev od 7 do 10 let — GD Bukovci.

Vsi prvaki so prejeli prehodne pokale.

Ne moremo pa mimo dejstva, da se nekatera sicer aktivna društva ne vključujejo v krog tekmovalcev. Postavlja se resno vprašanje odgovornosti oz. odnosa operative do te naloge v društvih.

OGZ Ptuj

ZDRUŽENO VARČEVANJE DELAVCA IN DELOVNE ORGANIZACIJE

učinkovit način
za pridobitev
posojila za
gradnjo hiše
ali nakup
stanovanja

KREDITNA BANKA MARIBOR

oddelek za kreditiranje stanovanjskega gospodarstva, Maribor, Ul. 10. oktobra 9/II

Ormož pleše in poje

3000 obiskovalcev je bilo zadovoljnih

Prireditve „Ormož poje in pleše“ je za nami. Sedaj lahko samo še obujamo spomine na lep in prijeten večer, ki so ga Ormožani pripravili tako skrbno in vestno, da lahko mirno zapišemo oceno odlično. Prireditelj je mislil na vse, celo na

manjša presenečenja za obiskovalce. Že pred pričetkom prireditve so na pet sedežev pritrtili posebne oznake. Tisti, ki so sedeli na sedežih z to oznako, so prišli v poštev za sodelovanje na posebnem kvizu, kjer so odgovarjali na vprašanja o dejav-

prišli vsi tisti, ki radi plešejo na narodne in tisti, ki imajo raje zabavne ritme. Zabava je trajala do poznih nočnih ur ali bolje do zgodnjih jutranjih, saj je bilo okrog trete ure še vse polno gostov.

Tako je ormoška noč, ki je bila resnično vroča, še posebej za tiste, ki so pekli čevapčiče in ražnjiče, za nami. Lahko bi rekli spet ena. Kako bo s tretjo? Upamo lahko, da se bo tradicija, saj po dveh tako uspešnih prireditvah lahko govorimo že o tradiciji, nadaljevala.

Ormoško kopaljšče, ki je bilo ponoči prizorišče prireditve Ormož poje in pleše, je že naslednji dan zjutraj sprejelo v svoje okrilje dnevne goste — kopalce. Spet dokaz več o sposobnosti prireditelja, ki je uspel praktično v štirih urah pospraviti prizorišče. V nedeljo je bilo na ormoškem kopaljšču spet rekordno število kopalcev — nekaj nad 2000. Turizem zahteva veliko žrtev, upamo lahko, da se bo nekomu splačal.

Danica Kelc — nova ormoška lepota

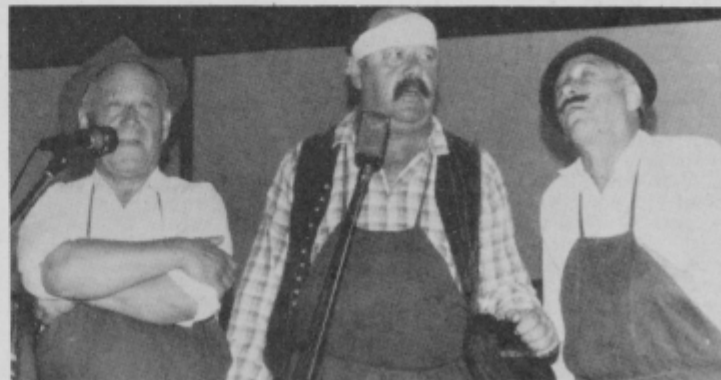
Prizorišče ormoške noči

komarje. Le-te so že dva dni prej pokončali v bližnji in daljni okolici, tako da so gostje lahko mirno sedeli. Kako je pravzaprav bilo na ormoški vroči noči? Pričela se je že popoldne ob 16. uri z nastopom ormoške godbe na pihala, ki je izvedla enourni promenačni koncert. Potem sta nastopila ansambla: narodno zabavni Frančka Ži brata in zabavni ansambel Akordi, znanci iz ormoškega hotela Jeruzalem. Ob 19. uri je bilo kopaljšče nabito polno. Program je pričel vodja večera Franjo Polič in najvil kot začetek programa, modno revijo trgovskega podjetja Potrošnik iz Murske Sobote. Dva manekena in osem manekenk je prikazalo najnovejše modele poletno jesenske mode. Ob koncu modne revije je Potrošnik pripravil

nosti tega trgovskega podjetja. Za svoje znanje so dobili lepe praktične nagrade. Spored se je nadaljeval z izborom najlepše udeleženke večera. Prijavile so se lahko vse, to možnost pa je izkoristilo samo 12. Zmagala je 19-letna gospodinja iz Osluševca Danica Kelc.

Največ zanimanja so nedvomno vzbudili trije humoristi iz Maribora Štef, Tina in Franček, ki so s svojimi izvirnimi „štosi“ navdušili množico. Tako je npr. Štef prišel na ormoško prireditve kar z obvezano glavo, saj sta se z njegovo ženo Julo pred tem doma sprla itd.

Program prireditve so v Ormožu zaključili z ognjemtom. Sledil je ples za vse. Glasba je bila, lahko bi rekli non-stop, saj sta oba ansambla igrala izmenično. Na svoj račun so

Tina, Štef in Franček so navdušili obiskovalce s svojimi izvirnimi šalami
Foto: S. Kosi

GASILSKO DRUŠTVO VELIKA NEDELJA JE MINULO NEDELJSKO SPREJELO V UPORABO

nov gasilski avto in brizgalko

Novi avto za gasilsko društvo Velika Nedelja

Minulo nedeljo so prebivalci Velike Nedelje skupaj s svojim gasilskim društvom praznovali enkratni praznik. Domače gasilsko društvo je sprejelo v uporabo kar dve novi, za društvo zelo pomembni pridobitvi, nov gasilski avtomobil in novo gasilsko brizgalko. Svečanosti so se udeležili številni prijatelji gasilstva.

Prireditve se je pričela s paradom. Na čelu je igrala ormoška godba na pihala, za njo pa so korakali gasilci in gasilke. Vseh udeležencev parade je bilo 120. Povorka je prišla pred svečano tribuno. Tu so bili že zbrani številni gostje: predsednik OGZ Ormož Franček Pučko, poveljnik OGZ Ormož Adolf Rižnar, podpredsednik SO Ormož Alojz Hergula, zvezni poslanec Vlado Ožbolt ter vsi krajevni funkcionarji in drugi. Govorniki so povedali mnogo različnih mnenj o gasilstvu in nakupu nove tehnike, enotni pa so si bili v misli, da je gasilstvo na področju ormoške občine v zadnjih letih zavidljivo napredovalo. Nedeljska svečanost pri Veliki Nedelji je nedvomno to potrdila. Motorno brizgalko je gasilec izročil predsednik krajevnega skupnosti Velika Nedelja Ivan Vencelberger, gasilski avtomobil pa podpredsednik SO Ormož Alojz Hergula.

Gasilsko društvo Velika Nedelja je bilo ustanovljeno že leta 1895 in bo po tem takem čez tri leta praznovalo svojo 80-letnico. Takoj po ustanovitvi je zgradilo gasilski dom, kupilo ročno brizgalko in vso potrebno opremo. Skrbeli so tudi za kulturne prireditve: imeli so tamburaško in igralsko sekcijo.

Gasilski dom je postal kmalu pretesen za tako pestro dejavnost, zato so ga sklenili povečati. Dozidali so orodišče in stolp ter vse to predali svojemu namenu leta 1928. Ves čas pa je društvo imelo največ težav s prevozi na požarišča. Imelo so vpeljana dežurstvo konjske vprege. Vsak kmet, ki je imel konje, je moral biti po teden dni v pripravljenosti. S konjsko vprego pa so včasih predolgo hodili na cilj, zato se že leta 1932 odločili in kupili prvi gasilski avtomobil.

Napredna društva so si v tem času pričela klopiti motorne brizgalne, zato so tudi Velikonedeljski gasilci kupili novo motorno brizgalko znamke Rosenbauer, ki so jo uporabljali vse do tedaj, ko so dobili novo.

Leta 1956 so kupili drugi gasilski avtomobil. Bil je to rabljen tovorni avto. Bil je star, zato se je pogosto kvaril in so ga kmalu morali izločiti. Sedaj pa so dobili nov avtomobil, ruske izdelave.

Vse nove pridobitve gasilskega društva Velika Nedelja so bile kupljene s pomočjo prispevkov občanov, delovnih organizacij in ožje ter širše družbenopolitične skupnosti. S tem, ko je društvo dobilo nov gasilski avtomobil in novo brizgalko znamke SORA, je tudi rešen problem hitre intervencije gasilcev ob požarih.

Ob koncu nedeljske svečanosti pri Veliki Nedelji je Franček Pučko v imenu občinske gasilske zveze Ormož podelil diplome 39 članom GD Velika Nedelja za 40, 30, 20 in 10-letno požrtvovalno delo v gasilstvu. Predsednik velikonedeljskega gasilskega društva Franc Bezjak je dobil od krajevnega organizacije SZDL Velika Nedelja posebno priznanje za vse tisto, kar je kot eden najstarejših članov GD žrtvoval za društvo.

jr

GORIŠNICA

20. avgusta angleški film GRIC ŠKORNJEV;

LJUTOMER

19. in 20. avgusta ameriški film OAZA SMRTI; 22. in 23. avgusta ameriški film VENCEK CVETNIH POPKOV;

SLOVENSKA BISTRICA

17. avgusta ameriški film ROP BREZ PLENA; 19. in 20. avgusta film LEPI SPOMINI; 23. avgusta ameriški film UJETNIKI VESOLJA;

PTUJ

17. avgusta francoski film VESELI LOV NA DIAMANTE; 18. avgusta angleški film OSTANIMO SKUPAJ; 19. in 20. avgusta francoski film BLAZEN MED ZENAMI; 22. in 23. avgusta ameriški film SAMSON IN DALILA.

SLAVNOSTNA SEJA SVETA KS ROGOZNICA

V soboto, 5. avgusta je bila v dvorani opekarne Zabjak slavnostna seja sveta krajevnega skupnosti in vodstev družbenopolitičnih organizacij v Rogoznici. Udeležili so se je najvišji predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij občine, delegacija iz Arandželovca, in številni gostje iz delovnih organizacij ter krajevnih skupnosti z območja Slovenskih goric.

Slavnostna seja je bila posvečena 30-letnici ustanovitve in poslednje bitke slovenskogoriške čete v Lazah pri Mostju. O poslednjem boju Lackove čete je govoril Milan Lacko, sin pokojnega narodnega heroja, ki je predsednik krajevnega skupnosti Rogoznica.

Na svečani seji sta predsednik občinske konference SZDL Zdravko Turnšek in predsednik krajevnega organizacije SZDL Rogoznica Feliks Bagar podelila posebna priznanja za častni delež aktivnega družbenopolitičnega delovanja v boju za socializem v krajevni skupnosti Rogoznica in občini Ptuj, ki se je

odvijal od delavskih nastopov v predaprilski Jugoslaviji, skozi narodnoosvobodilni boj in obdobje povojnega razvoja k samoupravni družbi, ki še teče dalje k popolnejšim oblikam socialistične družbe narodov in narodnosti Jugoslavije. Priznanja je prejelo 85 zaslužnih občanov KS Rogoznica in večje število občanov s krajevnih skupnosti s področja Slovenskih goric za aktivno sodelovanje v predvojnem življenju, borbi med NOV in povojnim dolgoletnim delavcem v družbeno političnih skupnostih.

Delegacija krajevnega skupnosti Rogoznica je položila vence na grobova predvojnih komunistov Alojza Arnuša in Alojza Lovrenčiča.

Posebna priznanja so prejele tudi KO ZKS Rogoznica, KO ZB NOB Rogoznica, aktiv ZMS Franc Kramberger, Rogoznica, društvo upokojencev, KO RK, prosvetno društvo Rogoznica in gasilska društva Podvinci, Pacinje in Sp. Velovlak.

S. S.

Posnetek s seje KS Rogoznica

Foto: S. Kosi

Kako dolgo še po takšni cesti?

Vozniki motornih vozil in koles že dolgo časa po tistem pa tudi na glas preklinjajo tiste, ki so odgovorni za vzdrževanje obvoza v Hajdini, ki pelje proti kidričevski cesti. V vročih poletnih dneh se dvigajo za vsakim avtomobilom nepregledni oblaki prahu, ki jih morajo požirati prebivalci, ki imajo to smolo, da stanujejo ob tem odcepu, vsakega pešca ali kolesarja pa ta prah v hipu spremeni v mlinarja. Ko pride deževje, bi lahko po številnih mlakah vozili s čolnom ali pa kar sredi poletja s kolesi vadili slalom vožnjo za zimsko smuko.

Pri križišču, ko se obvoz odcepi

na cesto I. reda Maribor-Ptuj, je takšno kamenje, da bi ga nekdo lahko porabil za temelje pri gradnji hiše. Ali se bo res šele takrat nekdo zganil, ko bo prišlo do hujše prometne nesreče na tem križišču in ali bo res potrebna intervencija te vrste, da se bo ta obvoz uredil? Zavedati bi se morali, da se po tej cesti dnevno vozi mnogo otrok, ki že zaradi majhne neprevidnosti lahko padejo po tem kamenju in pridejo pod kolesa avtomobila. Zakaj vedno čakamo na najhujše in šele potem ukrepamo? Prehitimo enkrat nesrečo!

S. S.

ASFALTNA DELA V POLNEM RAZMAHU

Medtem, ko smo v prejšnji številki poročali o želji stanovalcev naselja Kidričevo II, da bi čimprej dobili asfalt v svojem naselju pa danes lahko naše bralce že seznanimo z veselo novico za to naselje, da se je njihova želja končno le uresničila, saj so prav v času, ko je bil sestavek o njihovi želji v tisku, delavci cestnega podjetja iz Maribora že polagali asfaltno plast. Ko smo se takoj po tem dogodku oglasili pri stanovalcih naselja II, je bilo kaj videti in slišati! Marsikje so že pridno čistili in urejali bankine, ta akcija pa traja še naprej, saj so dejali, da želijo dokazati vsem, da niso pričakovali le pomoči od drugih, ampak da tudi sami želijo dokazati, da so vedno voljni prispevati svoj delež v denarju kot tudi v obliki fizičnega dela. V razgovoru z nekaterimi stanovalci so nam le-ti povedali, da so sedaj, ko so končno le dobili toliko željeni in pričakovani asfalt, njihove želje in akcije usmerjene že vnaprej, saj si želijo, da

bi se uredile njihove fasade na stanovanjskih zgradbah, dimniki ter kanalizacija in še nekatere zadeve, ki bi naj tudi za njih predstavljale bolj dostojno življenje. Prepričani so, da jim bo tudi krajevna skupnost in ostali pri tej njihovi zamisli, želji in akciji pomagali, saj je končno le enkrat prišlo do časa, ko se tudi za njih obetajo vsaj nekoliko boljši časi. Smatrajo (in to bo skoraj gotovo tudi držalo), da so precej let bili precej pozabljeni od mnogih, ki bi morali posvečati več pozornosti njim in njihovemu vsakdanjemu življenju ter upajo, da se je prav s tem asfaltiranjem cest v njihovem naselju pričelo drugo obdobje v nadaljnji ureditvi kraja. Asfaltna dela na območju krajevne skupnosti Kidričevo so v polnem razmahu, saj je že urejena cesta proti železniški postaji ter okolica trgovine in obrata družbene prehrane. S tem pa je tudi dokazano, da KS izvaja svoj program dosledno, seveda v okviru finančnih možnosti. M. F.

POČITNICE V LAPORJU – VENDAR NE ZA KMETOVALCE

Letošnje nagajivo poletno sonce je takole obsijalo Laporje, prijetno vasico ne daleč od Slovenske Bistrice, kjer prav tako kot v vseh ostalih krajih vlada počitniško razpoloženje, kar pa ne velja za kmetovalce, ki jim muhasto vreme posebno nagaja.

Kljub temu pa je mogoče tu in tam najti kakšnega Laporčana, kako se namaka v bazenu ali celo v morju, kjer z vremenom nimajo toliko preglavic. Starejši ljudje izkoristijo dopustniške dni za urejanje svojega doma in okolice, pri tem pa jim pomagajo tudi otroci, ki tako pozabijo na lenarjenje za razliko od mestnih otrok.

Krajani pa se kljub obilici dela na poljih in okrog domov že pripravljajo na jesenski čas, ko bo zopet zaživelo kulturno, športno in družbeno politično delo v kraju. Po svoji dejavnosti se uvrščajo med najuspešnejše v občini.

Foto in tekst: VH

PRIPRAVE NA SINDIKALNI KONGRES V ORMOŽU

Kljub številnim dopustom so se minuli petek sestali v Ormožu člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta in predstavniki osnovnih sindikalnih organizacij ter se pogovorili o nekaterih področjih svojega dela in prizadevanj v zvezi s pripravami na VII. kongres zveze sindikatov Slovenije.

Na začetku pogovora je predsednik OSS Alojz Balazič povedal nekaj misli o smernicah in namenu kongresa. Med drugim je povedal, da se v republikih trudijo, da bi kongres temeljito pripravili. Ustavne spremembe so dale sindikatom takšno vlogo, kot jim gre, zato je potrebno skladno s tem opredeliti vsa vprašanja in probleme tako, da bo sindikat resnično delal v smislu zaščite delavca pred morebitnimi pojavi samovoljnežev. Kljub sistemu samoupravljanja se dogaja, da delavce odvajajo od odločanja; v nekaterih primerih celo od obvešč-

nosti o zaključnem računu delovne organizacije itd. Tudi v Ormožu imajo primere, ko nekatere strukture znotraj določene delovne organizacije odločajo v imenu vseh. Delavci se zaradi socialne varnosti raje ne protivijo takšnemu načinu postopanja. V neki delovni organizaciji se je baje tudi zgodilo, da so pred delavci prikrili nekaj starih milijonov dobička z izgovorom, češ, da ne bi delavci zahtevali razdelitve (glede na nizke osebne dohodke).

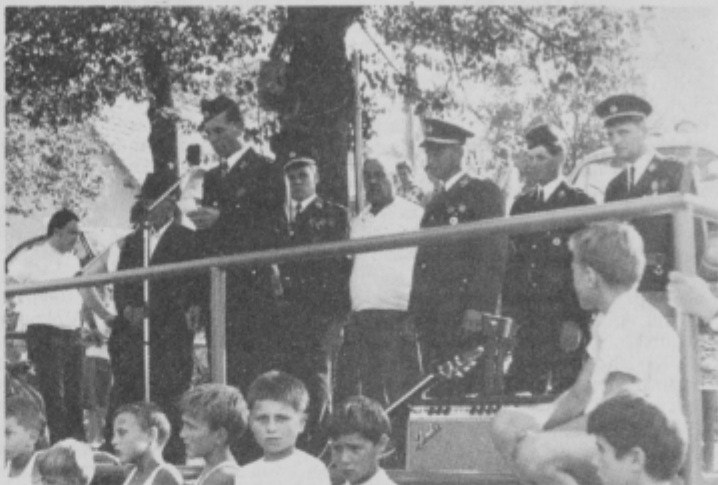
Beseda je tekla tudi o izobraževanju, otroškemu varstvu, stanovanjski politiki (predraga stanovanja za delavski žep!), varstvu žena, osebnih dohodkih, socialni zaščiti zaposlenih itd.

Ob koncu sestanka so se pogovorili tudi o nekaterih kadrovskih pripravah na kongres. Volilna konferenca občinskega sindikalnega sveta Ormož bo verjetno 23. septembra letos. jr

Nov avto za gasilce v Gerečji vasi

Nekje sem slišala pripombo, da se je ptujski Tednik spremenil v gasilski Tednik, saj v vsaki številki pišemo o delu gasilcev. Mislim, da

tisočakov, v upanju, da so končno dobili voz, s katerim bodo kos zahtevnim gasilskim nalogam. Toda tudi to pot veselje ni trajalo dolgo,

Blaž Drevenšek govori zbranim Gereččanom

Tekst in foto: S. S.

tako hučo le ni, saj so prav gasilci tisti, ki nas varujejo pred požari, saj z naših streh odganjajo rdečega petelina in je prav, da pišemo tudi o njih in o prizadevanjih, da se za uspešno obrambo pred ognjenimi zubli primerno opremijo. Vsake modernizacije opreme nekega društva pa moramo biti veseli vsi, saj je to namenjeno celotni družbi in torej tudi tistim, ki jim članki o gasilcih niso najbolj pri srcu.

V nedeljo smo bili spet priča enemu od uspehov gasilskih društev, saj so v Gerečji vasi gasilci nabavili nov gasilski avto, ki je v vsej zgodovini društva prvi, ki je prišel naravnost iz trgovine. Kupili so ga v Novem mestu, v tovarni motornih vozil in jih je stal okrog 6 starih milijonov.

Zelo dosti se je zbralo na slovesni predaji ključev novega avtomobila in vsi so bili na uspeh društva ponosni.

Najprej je spregovoril Blaž Drevenšek, predsednik društva, ki je povedal, da so leta 1931 zaradi pogostih požarov ustanovili svoje društvo, ki pa je bilo za hitro ukrepanje neprimerno opremljeno, saj ni imelo pravega prevoznega sredstva in so opremo naložili kar na kmečki voz, s katerim so hiteli na pomoč. 1936. leta so s pomočjo vaščanov in tedanje gasilske župe v Ptuj kupili lahek tovorni avto, ga preuredili v gasilske namene in ga uporabljali vse do leta 1926, ko se je znašel na ptujskem odpadu.

Gasilski avto je za tiste čase pomenil že veliko tehnično opremljenost in veliko veselje in ponos društva. V času okupacije so ga morali delno demontirati, da ga okupator ni mogel uporabljati. Po vojni pa so ga spet usposobili za vožnjo.

1962. leta so kupili od gasilskega društva Ptuj odprt avto fiat, ki je sicer bil v voznem stanju, vendar so težko dobili zanj nadomestne dele. Kljub temu jim je zvesto služil dobrih pet let, dokler ni, kot njegov predhodnik, našel mesta na odpadu. Ko je leta 1967 ptujska reševalna postaja prodala svoj že skoraj izrabljen gasilski avto, ga je gerečko gasilsko društvo kupilo za 600

saj je bil avto že zelo star in potreben večnih popravil.

Ko je bila Gerečja vas ravno v največji akciji zbiranja sredstev za asfaltiranje vaških cest, so stopili tudi gasilci po hišah in zaprosili za prispevek za nov avto. Združenimi močmi je šlo in v nedeljo smo bili priča dogodku, ki bo našel v gasilski kroniki verjetno pomembno mesto, saj so prvič v zgodovini društva kupili zares čisto nov voz. Potrebno ga je bilo sicer prebarvati in namestiti sireno in signalno luč, vendar vse je srečno za njimi. V garaži gasilskega doma sedaj čaka IMV-jev kombi na klic sirene, ki bo pozivala gasilce na pomoč bližnjemu v nesreči.

Na govorniškem odru so se zvrstili še: predstavnik občinske gasilske zveze iz Ptuja, vsi botri, ki so prejeli priznanje za prispevke za nov avto, predsednik GD Hajdoše Janez Li pavšek in nenazadnje tudi strojnik društva, ki je od enega izmed botrov prevzel ključve novega avtomobila, katerega je hip za tem že uradno preizkusil na kratki vožnji, v prisotnosti številnih gledalcev.

Mogoče samo še nekaj besed o novem sistemu botrovanja, ki so ga uvedli tudi v Gerečji vasi. Ker je več vaščanov prispevalo večje zneske, so tudi bili vsi tisti borti novemu avtomobilu. In bilo jih je precej, kar 29. Za spomin na njihovo denarno žrtev so prejeli spominska priznanja društva. Tudi mi jim čestitamo!

Z AVTOM V OBCESTNI KAMEN

V soboto, 5. avgusta je prišlo do težje prometne nesreče v Markovcih pri Ptuj. Voznik volkswagna Stepan Popov je pripeljal iz Borla proti Ptuj in ga je v Markovcih zaneslo z leve na desno stran ceste, kjer je zadel v bankino. Tu je z zadnjim desnim blatnikom treščil v obcestni kamen, zaradi česar se je avtomobil prevrnil in se po kakih 30 m ustavil, ko je pristal na kolesih.

V avtomobilu je bil samo voznik Popov, ki je dobil telesne poškodbe in so ga prepeljali na zdravljenje v ptujsko bolnišnico. Materialna škoda znaša 12.000 din. S. S.

30-letnica slovenskogoriške čete

17. nadaljevanje

OSOJNIK PO BITKI PRI MOSTJU

Ko se je komandir slovenskogoriške čete, Franc Osojnik, star 42 let, iz bitke pri Mostju rešil, se je zatekel prek Janežovskega vrha na Vičavo v zapuščen lopo posestnika Selmajerja, kjer mu je, kakor pravijo, Olga Megličeva, pletarska delavka in članica ptujskega okrožnega komiteja KP, obezvala rano. Od tam je, kakor že vemo, 9. avgusta odšel na sestanek z Barčko nad Vičavo.

Čez nekaj dni sta Barčka in Osojnik odpotovala v Št. Vid pri Rogoški Slatini, kjer je bil sedež PK KPS za Štajersko. Tam sta sekretarju Sergeju Kraigherju poročala o porazu partizanov v Slovenskih goricah. Od tam je odšel Osojnik v ruško četo na Pohorje, kjer so ga oktobra postavili za četnega političnega komisarja.

Osojnik se je vrnil s Pohorja v ptujski okraj meseca septembra, da je obračunal z Alojzjem Bežjakom iz Krčevine pri Vurberku, ki je pljuval in klofotal Lacka na ptujskih ulicah. Ko so 27. decembra 1942 poslali Osojnika s Pohorskega bataljona, kateremu se je ruška četa pridružila, za nekaj dni v ptujski okraj, ga je izdal „prijatelj“ Jože Kukovec z Grajene. Kukovec je bil prej član OF. Ko pa ga je okupator zaprl, je v zaporu klonil in se pridružil gestapovskim agentom. Kukovec je bil prej član OF. Ko pa ga je okupator zaprl, je v zaporu klonil in se pridružil gestapovskim agentom. Kukovec je bil prej član OF. Ko pa ga je okupator zaprl, je v zaporu klonil in se pridružil gestapovskim agentom. Kukovec je bil prej član OF. Ko pa ga je okupator zaprl, je v zaporu klonil in se pridružil gestapovskim agentom.

OKUPATORJEV OBRAČUN S PARTIZANSKIMI SODELAVCI

Omeniti moramo še pot dveh partizanov, ki sta v začetku junija zapustila slovenskogoriško četo. To sta bila Zvonko Sagadin in Ivan Petrovič. V Halozah sta nameravala, kakor pravi Barčka, ustanoviti novo četo, do česar pa ni prišlo. Po bitki pri Mostju so se ljudje našli malo dušja spričo krvavega obračuna s partizani, zato ljudstvo tedaj ni bilo dovzetno za oborožen boj. Zvonko Sagadin je širil v Halozah glas Osvobodilne fronte skupaj z mamjo, ki jo je okupator poleti 1942 zaprl v ptujске zapore, odkoder je zbežala, ko so jo zaradi boleznj prepeljali v bolnišnico. Ivan Petrovič se je nekaj mesecev mudil pri mlinarju Maksu Ivančiču v Lovrencu na Dravskem polju, nakar se je napotil proti Hrvaški. Za njim pa je izginila sled za vedno.

Barčko je sekretar Sergej Kraigher poslal po bitki pri Mostju na politično delo v Maribor, leta 1943 so jo Nemci prijeli, ne da bi vedeli, koga imajo v rokah, ker je imela legitimacijo na tuje ime. Vojnjo je nato preživela v taborišču.

Zaradi izdaje je okupator prijel že spomladi 1942 nekaj partizanskih

sodelavcev. Kmalu je zaprl tudi svoje partizanov. V zaporu so se znašli Osojnikovi, Lackovi, mati partizana Zavca in vsa njena družina. Očeta Rešev so zaprl najprej, nato pa še druge Reševe. O partizanskem sodelavcu Rajšpu smo že napisali, da so ga ustrelili 23. junija in da je njegova žena umrla v taborišču. Ženo partizana Mirka Reša, Matildo, so ustrelili 30. julija 1942 in tudi njeno mater Gero Vaudo iz Trnovskega vrha ter Marijo Družovič in njeno hči Antonijo iz Selc pri Trnovskem vrhu, ter Gregorja Družoviča, iz Črmlje Rudolfa Brunčiča, Stanka Slodnjaka pa iz Trnovskega vrha. Tako so se znašli na morišču prvi sodelavci partizanov. Po bitki pri Mostju je okupator zaradi izdaje prijel veliko partizanskih sodelavcev, med njimi tudi najožje, kakor Olgo Megličevo z Vičave in njenega moža Albina, okrožno ptujsko sekretarko SKOJ Anico Kaučević, ptujске železničarje, brata Staneta, Hreničevo družino v Štukih, ki je delala po navodilih komunista Franca Peršona, tudi povezanega s partizani, Maksa Najbauerja in druge.

2. oktobra 1942 je okupator med 143 talci ustrelil 37 talcev iz ptujskega okraja, 4. novembra pa jih je med 97 talci v Mariboru ustrelil 13 iz vrst slovenskogoriških upornikov. Zaloigra slovenskogoriških upornikov se je nadaljevala v taboriščih Mauthausen, Dachau, Rawensbrueck, Oswiecim in drugih, kjer je umrlo nad 20 sodelavcev slovenskogoriške Lackove čete. 10. marca 1943 je padel zadnji talec, ki je sodeloval s partizansko četo v Slovenskih goricah — Franc Peršona.

Zgodovina upora v Slovenskih goricah proti okupatorju pred 30 leti priča, da je živela v ljudstvu napredna, narodnozavedna sila, ki so jo že pred vojno utrjevali revolucionarji: zdravnik dr. Jože Potrč, kmet Jože Lacko, železničar Leopold Voda in drugi. Njihovo seme je poglalo močne korenine upora proti nacističnemu nasilju. Okupator je gibanje v jeseni leta 1942 udušil, ker je zaprl skoro vse sodelavce osvobodilnega boja, jih veliko ustrelil, druge pa poslal v taborišča. Gibanje pa se je znova oživljalo leta 1943 in se leta 1944 znova razmahnilo. Okupator je spoznal, da tudi najhujše nasilje ne more potlačiti narodnega ponosa in želje po svobodi.

Konec
V. R.

POMOČ POPLAVLJENIM V PREKMURJU

Občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet in občinski odbor RK v Slov. Bistrici so v okvirju štaba za boj proti elementarnim in drugim nesrečam pričeli za akcijo zbiranja pomoči v obliki materiala in finančnih sredstev za poplavljen prebivalstvo v Pomurju. Zbiralna akcija je že v teku in je pričakovati, da bodo delovni kolektivi kakor tudi vsi ostali občani bistriške občine z razumevanjem sodelovali v akciji.

Še posebno pa si občinski štab za boj proti elementarnim nesrečam občine Slov. Bistrica prizadeva doseči uresničitev predloga, da bi vsi zaposleni v tej občini namenili kot pomoč poplavljenim v Pomurju enodnevni zaslužek. VH

Naše mesto

KOLESARJENJE PO PARKIH IN ZELENICAH

Občani mesta večkrat vprašujejo, ali imajo nekateri ljudje, predvsem mladina, sploh še kaj občutka za red in odnose do soljudi. Tu imamo v mislih predvsem tiste kolesarje, ki s kolesi ali z mopedi divjajo po pločnikih in po stezicah in zelenicah v parkih. S tem ne uničujejo samo družbene imovine, temveč večkrat tudi ogrožajo varnost občanov, predvsem upokojence in matere z otroki, ki se sprehajajo po parku.

Krajevna skupnost je zaposlila komunalnega nadzornika, ki večkrat nadzira red v naših parkih. Včasih zgodaj zjutraj, včasih tudi popoldne in zvečer. Ni dolgo tega, ko je naš komunalni nadzornik zapisal v svoj dnevnik, kako občani vozijo z avtomobili, po mestnem parku, celo po cvetličnih gredah, čeprav je v parku oznaka, iz katere je razvidno, da so stezice namenjene samo pešcem in materam z otroškimi vozički. Zelo malo ljudi pa se ozre na oznako. So dnevi, ko se pelje po parku tudi 20 kolesarjev in motoristov. Vsekakor je koristno, da napravimo temu konec, komunalni nadzornik bo kaj kmalu imel pravico mandatno kaznovati, sedaj pa mu ne ostane nič drugega, da prijavi prestopnika. Prav tako bi bilo koristno, če bi se v našem mestnem parku pojavil „mož postavte“ — miličnik, in te prestopnike pošteno kaznoval in to ne le z mandatno kaznijo 20 din, saj taka simbolična kazen ne bo nikogar spametovala. Tako naše matere z otroki in starejši ljudje — upokojenci, niso nikjer varni,

zadnje čase tudi v parku ne. Zelo dobro bi bilo, da bi bila primerna kazen za te nevezgajene kolesarje, bojimo pa se, da tudi ta kazen ne bo zalegla. Občane bo treba vzgajati že od mladih nog in to temeljito, če želimo kaj doseči. Več primerne vzgoje bo potrebno dati otrokom v šolah, večkrat govoriti o vzgoji i.p. Verjetno tudi ti prestopniki nimajo smisla za red in čistočo našega mesta. Dokler ne bomo vzgojili našega občana, predvsem tistega, ki se vozari po parkih, da ne gre metati papirja, smeti in druge nesnage po pločnikih ali ulicah, vse do takrat bo naše mesto onesnaženo.

Kolesarjenje, kot je v parkih, vidimo tudi po pločnikih. Potrebno bo najti pravi način, da se kolesarji ne bodo vozili po pločnikih in ogrožali varnosti občanov. Zelo veliko koles postavljajo občani na zidove zgradb. S tem uničujejo fasade. Največ koles je postavljenih kar ob rob pločnika, tudi to je prestopništvo in jih bo potrebno opozoriti. S tem ogrožajo promet, ki je iz dneva v dan gostejši.

„ŠARHOV DOM“ UPOKOJENCEV V SLOVENSKI BISTRICI JE ZAŽIVEL, POTREBE PA SO ŠE VEČ JE

V juliju 1972 je bil v neposredni bližini zgradbe skupščine občine Slovenska Bistrica odprt dom upokojencev, ki so ga ti zgradili glede na dolgoletne potrebe.

V njem je dobil zavetje prvih 24 upokojencev. S tem pa ni končana gradnja celotnega objekta. V naslednjih letih bosta dograjena še dva trakta in so zanj že izdelani in potrjeni načrti. V letošnji jeseni bodo začeli že graditi prvega, leto kasneje pa drugega. Ko bo dom dokončno dograjen, bo lahko sprejel okoli 60 upokojencev. Gradnja obeh nadaljnjih traktov bo veljala dodatnih 270 milijonov, vendar je večji del teh sredstev že zagotovljen. Kljub tolilom na novo zgrajenim stanovanjem za upokojence v bistriški občini pa še zdalec ne bo zadostovalo naraščajočim potrebam. Ze

sedaj je v društvu upokojencev več prošelj, kot bo na razpolago stanovanj ob dokončanju gradnje doma. Tudi v naprej bo treba računati s preurejanjem stanovanj v ostalih centrih občine. Letos so obnovili nekaj stanovanj v Poljčanah, potrebe pa so tudi druge. V bistriškem domu bo treba poleg dveh traktov zgraditi še kotlarno.

V sklopu novega doma posluje restavracija, ki nudi okrog 150 obrokov hrane na dan tudi drugim občanom, vendar ni v celoti izkoriščena zaradi neobveščeniosti. Ugodne so cene obrokov in sicer stane kosilo 12 din, pivo 2,50 din in ora 1 din. Priprava jedil kakor druge gostinske storitve so na visoki ravni, ker posluje restavracija izključno šolan gostinski kader.

Tekst in foto: VH

Za mizo nas je dosti, na polju pa manj

Trpek izraz na zgaranih obrazih pravih kmečkih ljudi, ki živijo edino in le za zemljo

Ker smo pri Trunkovih zvedeli, da so pri sosedovih utrpeli še večjo škodo po poplavih, smo se odpravili še k njim. Doma smo našli staro mamo Marijo Zamuda, ki je ravno takrat obračala na dvorišču krmo. Povabila nas je v hišo in povedala, da je njihova družina precej velika, saj živi poleg njiu z možem Francem v isti hiši še sin s tremi hčerami in ženo ter tri Marijine sestre.

Pridružila sta se nama še ena izmed sester in mož. Sedli smo v veliko vežo, za dolgo kmečko mizo in načeli pogovor o poplavi, ki jim tudi letos niso prizanesle. Vsi skupaj imajo 11 ha zemlje in to na področju, ki ga Pesnica najraje poplavi. Ob letošnji povodnji je samo eden od vseh 11 ha ostal suh, vse drugo pa je bilo pod vodo. Zamudova babica (upam, da ne bo huda, če jo tako imenujemo), je povedala, da, kar pomni, še ni bilo takih poplav in da je bilo torej letos izredno hudo. Otave letos ne bo nič, ker je vsa krma uničena, pšenica je bila že požeta, ko je narasla Pesnica in je niso mogli spraviti iz vode, zato je začela kaliti. Ze zgodaj spomladi so se veselili bogate žetve, saj je to eden največjih praznikov, ko spravijo pšenico v kašte, a letos jih je kruta igra narave prikrajšala za to veliko radost. Tudi koruzi in krompirju ni bilo prizaneseno. Uničena je skoraj polovica pridelka.

Zamudovi imajo vinograd v Bel-skem vrhu, ki meri od 30 do 35 arov. Uspelo jim ga je zregulati in dosaditi novo trsje. Prihodnje leto bo že rodil in jim poplačal trud in izdatke, ki so jih imeli za buldožer, s katerim so regulali. Letošnje deževje je pustilo posledice tudi na vinski trti, ki se bodo verjetno poznale še prihodnje leto.

V hlevu imajo 3 konje in 6 glav goveje živine. Ker otave letos ne bo nič, bodo morali krmiti živino s senom in koruznico.

Ko so se ob neki priložnosti obrnili na prošnjo za pomoč na enega izmed odgovornih organov, jim je rekel, da naj si kupijo drug krompir, in ga posadijo, za travnike je pa tako dobro, da jih je voda

malo pognojila, ker bo drugo leto lepša trava. Nihče pa ne ve, da morajo kmetje živeti tudi letos in da je drugo leto še velik vprašaj, ker kdo ve, da se ne bo spet ponovila ista tragika iz letošnjega poletja.

Zanimalo nas je, kako živi tako velika družina, pa se je oče Franc pošalil, da jih je za jesti vedno dovolj, le pri delu je bolj slabo, saj so že vsi precej v letih in težko delajo zahtevnejša opravila na polju. Sin ima kljub problemom, s katerimi se vsak dan srečujejo, voljo ostati na kmetiji in je pridno prišel za delo. Radi bi si nabavili tudi traktor, a je zaenkrat premalo denarja. Nihče ni zaposlen in so torej čisti kmetovalci. Nič ne bi škodovalo, če bi prihajal vsak mesec reden zaslužek v hišo. Včasih komu kaj zapelje s konji in tako prisluži kakšen dinar več, ki ga potem porabijo za davke, ki so problem zase.

Ker nas je že preganjal čas, se nismo mogli oglasiti še pri Brodnjakovih, ki so sosedji Zamudovih. Tudi njim voda ni prizanesla in jim je uničila ves krompir in koruzo. Njihova kmetija je malo manjša od Zamudove, obdeluje pa jo žena z otrokoma, mož pa hodi delat, saj je vodovodni inštalater.

Se več je družin, ki so jih letošnje poplave hudo prizadele in oropale za tako težko prisluženi zaslužek in s tem tudi za vsakdanji kruh.

Ceprav pravimo, da smo pred muhasto naravo nemočni, mislim, da bi se jo vseeno dalo malo ukrotiti in pomagati ljudem na ogroženem področju, saj je včasih potrebno samo malo, pa bi se lahko preprečila huda nesreča. Čas nas je vedno bolj priganjal in morali smo se posloviti od prijaznih Zamudovih, ki s skupnimi močmi delajo na svoji zemlji. Vsem trem generacijam, ki skupaj živijo pod eno streho, želimo, da bi na njihovem dvorišču kmalu stal traktor, ki jim bo v marsičem pomagal in olajšal ter olepšal težko kmečko življenje. Želim jim pa tudi, da jih Pesnica nikoli več ne bi oropala za tako težko pridelan kosček kruha, kot jih je letos.

Tekst in foto: S. S.

Dravinja takoj pokaže zobe

Da vreden je, naj vsak spozna, stan kmetov vse časti. Kdo ve, kje bi dežela b'la, da kmet je ne redi!

Od časov, ko je živel in delal Valentin Stanič, kaplan in hkrati pravi narodni prosvetitelj, je minilo že več desetletij, in marsikdo je pozabil na njegove verze ali pa sploh še ni slišal zanje. Tudi jaz sem čisto slučajno naletela nanje in nehotе sem se zamislila nad besedami, ki povedo mnogo več, kot lahko mimogrede prebereš. Kmečki stan je v tistih časih pomenil jedro našega naroda in je bil vedno zapostavljen. Nikoli ni užival posebne časti in tudi danes se kmetom ne godi bolje. Zato je marsikdo že obupal in zapustil kmetijo, pozabil na zemljo, na kateri se je rodil in kjer je preživel najlepša, a težka otroška leta.

Le redki so še, ki vztrajajo in kljub razmeram, ki vladajo v kmetijstvu, ostajajo na zemlji, jo obdelujejo in so veseli uspehov, ki jih dosegajo. Mnogo ljudi obupa nad elementarnimi nesrečami in vrže puško v koruzo, še preden začno pošteno delati. So pa tudi še izjeme. O tem sem se v nedeljo sama prepričala, ko sem obiskala kmečko družino Salamunovih v Lešju pri Majšperku. Ko sva s prijateljico prišli do hiše, sva se bali, da sva prišli zaman in da ne bo nikogar doma. Pa sva se zmotili, saj je bila doma cela družina — gospodar Maks, njegova žena ali kot jo sam imenuje — sottpinka Ivanka in sin, bodoči gospodar Vlado. Prav radi sva se odzvali prijaznemu vabilu in sedli v hladno verando njihove nove hiše, ki so jo pred kratkim dogradili. Ko pa nam je gostoljubna gospodinja postregla z odličnim domačim kruhom in suhim mesom, sin Vlado pa je prinesel iz kleti pravo domačo kapljico, je pogovor stekel kot namazan.

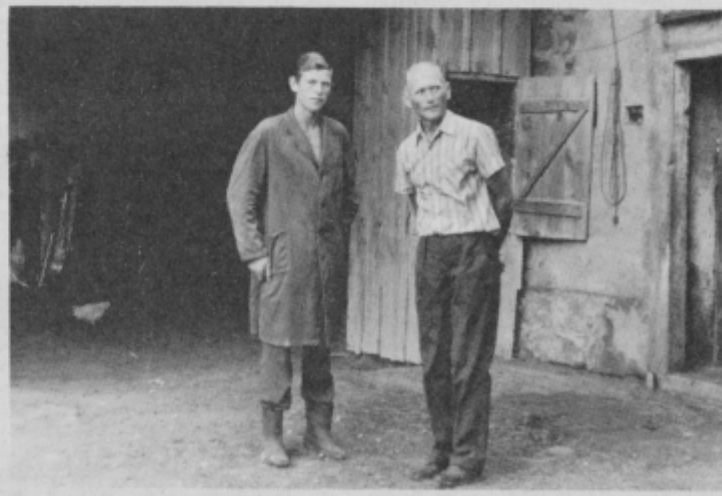
Že po nekaj besedah sem spoznala, da imam za sogovornika človeka, ki ve kaj hoče in ki na vse življenjske probleme gleda objektivno. Povedal mi je, da obsega njegova kmetija skupno 11 ha, od tega je 5 ha gozda. Imajo 3 ha travnikov, ostalo so pa njive s koruzo in pšenico. Krompirja ne sadijo dosti, le toliko, da imajo za domače potrebe. Ker doslej niso imeli pašnikov, bodo sedaj pustili eno njivo, veliko 64 arov, na njej pa

bodo napravili električnega pastirja, ki so ga že kupili. Tu bodo potem pasli živino, saj se mislijo preumiriti na intenzivno govedorejo. Ze sedaj redijo v kooperaciji s kmetijskim kombinatom iz Ptuja 40 telet, v prihodnje pa bi radi povečali hlevske površine in jih sodobno uredili ter si s tem olajšali delo. Teleta, ki jih pitajo morajo doseči težo do 220 kg, potem pa gredo naprej v druga pitališča. Salamunovi imajo precej zemlje ob Dravinji, ki poplavlja ob vsakem deževju. Če dežuje 3 ure, Dravinja že prestopi bregove in poplavi okolico. Letos je poplavlila že 12 krat. Popolnoma je uničen krompir, pšenico pa, ki je bila takrat že požeta in v stavah, so morali nositi iz vode in jo voziti domov, da so jo posušili in je bila primerna za mlat. Imajo kosilnico, s katero so poželi vso pšenico, pred leti pa so nabavili tudi mlaticnico, tako da nimajo problemov s spravljanjem žita.

Zanimalo me je, kaj je vzrok tem pogostim poplavam, pa so mi povedali, da je pri tovarni volnenih izdelkov jez, ki ga sedaj ne rabijo več, in ga je komisija že večkrat ogledovala, vendar ni sredstev, da bi ga odstranili. To bi se dalo napraviti, potrebno bi bilo le postopoma z manjšimi količinami eksploziva minirati beton, pa bi se vodostaj Dravinje znižal kar za 2 m. Problem je tudi v tem, da je struga Dravinje ovinkasta in če bi zravnali le nekaj najhujših ovinkov, ne bi voda tolikokrat prestopila bregov.

Deževje je povzročilo veliko škodo tudi v vinogradu, tako, da bo letošnji pridelek skoiraj za polovico manjši, kot so predvidevali. Grozdi postajo plavo-črni in jagode odpadajo druga za drugo. Nobeno škropljenje ni pomagalo, saj je skoraj vsakodnevno deževje spralo škropivo sproti s trsov. Radi bi obnovili tudi vinograd, vendar se srečujejo s stalnim problemom, pomanjkanja denarja.

Prihodnje leto bodo povečali hlev za govejo živino in teleta. Ker bodo za ostrejšje potrebovali mnogo lesa, ki ga lahko dobijo v svojih gozodovih, jih tare drug problem, namreč zelo visoka stopnja biološke amortizacije, ki jo morajo plačati za sečnjo. To je velika denarna obremenitev in mislim, da bi gozdno gospodarstvo moralo upoštevati, da kmetje za lastno gradnjo ne bi (Nadaljevanje na 14. strani)

Oče Maks in sin Vlado pred lepo urejenim in trdnim gospodarskim poslopjem

Obvestila prebivalstvu ptujske občine, prizadetemu zaradi vremenskih neprilik in poplav

Živinorejsko veterinarski zavod v Ptujju je zbral in pripravil material, ki ga objavljamo kot poseben del „Tednika“. Nekatera obvestila so sklepi štaba za preprečevanje elementarnih nezgod, sklepi kmetijskih delovnih organizacij, Kreditne banke v Ptujju,

Sklada za pospeševanje kmetijstva SO Ptuj in Živinorejsko veterinarskega zavoda v Ptujju. Želja vseh je, da se bi škode čimbolj omilile, nekatere pa preprečile. Zaradi pomanjkanja prostora bodo nekateri sestavki objavljeni še v naslednjih številkah „Tednika“.

Poročilo

o škodi, ki so jo povzročile vremenske neprilike in poplave na raznih kmetijskih kulturah na teritoriju občine Ptuj do 1. avgusta 1972

Po izredno suhem letu 1971, ko je v ptujski občini padlo le 635 mm padavin na kv. m, se je pričelo leto 1972 v dokaj normalnih pogojih. Izjeme pri tem je predstavljalo le pomanjkanje pitne vode v prvih mesecih leta, kar pa je bila še posledica suše v preteklem letu. Količine padavin v razdobju januar-marec so se gibale v normalnih mejah, ter je padlo v januarju 75,2 mm, v februarju 81,9 mm in v marcu 74,7 mm padavin.

Relativno ugodnemu prvemu četrtletju je sledil deževni april s 158,3 mm, nekoliko manj deževni maj s 128 mm, junij s 133,1 mm, nato pa katastrofalni julij s 204,8 mm padavin. Še bolj kot količina padavin ilustrira težave v kmetijstvu število deževnih dni v posameznih mesecih. Tako je bilo v aprilu 14 deževnih dni, v maju 20, v juniju 13 in v juliju 19 deževnih dni.

Deževje, ki je trajalo od začetka aprila dalje skupaj neprekinjeno 4 mesece, je povzročilo ogromno škodo v kmetijstvu, deloma direktno s poplavami, še v večji meri pa indirektno zaradi intenzivnega razvoja raznih rastlinskih bolezní in masovnega propadanja pridelka poljščin na njivah.

Sadjarstvo je bila prva kmetijska panoga, ki so jo vremenske neprilike prizadele že na samem začetku razvoja. Neprekinjeno 6 dnevno deževje s aprilu sovпада z obdobjem najbujnejšega cvetenja sadnega drevja. Zaradi nizkih temperatur in močnega dežja je bila oplodnja posebno pri jablanah, češnjah in orehah izredno slaba. Že itak skromni nastavek pa je na precejšnjem delu občinskega teritorija močno prizadel mraz dne 29. in 30. aprila. Mraz je prizadel sadno letino in vinograde, predvsem v obrobem delu Slovenskih goric in srednje Haloze. Kar ni uničil dež v času cvetenja in mraza, je v naslednjih mesecih opravil škrlup, ki je v zasebnih nasadih močno poškodoval ne samo sadje, temveč tudi vso listno površino. Škoda je toliko večja, ker je bilo pri jablanah glede na alternativno rodnost ter slab pridelek v preteklem letu pričakovati letos obilen pridelek. Ker je v občini 1.408 ha zasebnih sadojnjakov ter je evidentiranih 158.000 jablan, 16786 češenj in 10065 orehov je propadel pričakovani pridelek jabolok v količini 25.000 centov, češenj 1.100 centov ter orehov 700 centov. Če računamo stot jabolok po 80 din, stot češenj po 300 din in stot orehov po 600 din, znaša skupna škoda samo v sadjarski proizvodnji 2 milijona 750 tisoč dinarjev. Razumljivo je, da so vsi navedeni dejavniki vplivali v nekoliko manjši meri tudi na druge sadne

vrste, vendar te škode zaradi manjše pomembnosti ne navajamo posebej. Neprestano deževje, posebno v juniju in juliju je odločilno vplivalo tudi na količino in kvaliteto pridelka pšenice in krompirja. Močan pojav žitne rje v juniju je vplival na debelino zrnja, neprestani nalivi pa so povzročili poleganje posevkov in rast plevelov v takšni meri, da se je pridelek v družbenem sektorju znižal od 34 mtc na 20 mtc, v zasebnem pa od 28,5 na 18 mtc. Ker je v drugi in tretji dekadí julija deževalo 16 dni, je pričelo tako požeto, kakor tudi nepožeto zrnje kaliti ter je pridelok razen znatno slabše kvalitete postal neuporaben tudi za seme. Zmanjšanje pridelka je v zasebnem sektorju nekoliko manjše kot v družbenem, ker so zasebniki kljub dežju uspeli ročno pokositi in pospraviti pretežni del pridelka, medtem ko je na zemljiščih družbenega sektorja ostalo nepožeto skoraj polovico površin. Nepožete površine so prerastli pleveli in to predvsem slak že do tolikšne mere, da žetev sploh ne bo več mogoča.

Skupno zmanjšanje pridelka na površini 642 ha družbenega in 4391 ha zasebnega sektorja znaša 55.093 mtc, po 130 din, kar predstavlja skupno vrednost 7.162.090 din.

Poleg pšenice je bil krompir tista kultura, ki jo je deževje najbolj prizadelo. Med 10. in 25. julijem je krompirjeva plesen skoraj v celoti uničila vegetativne dele rastlin, tako, da je vegetacija končala v tretji dekadí julija, namesto vsaj en mesec kasneje. Kar ni uničila krompirjeva plesen, so dokončale ličinke koloradskega hročca. Neprestano deževje in trajno razmočena tla pa so onemogočili vsako uspešno zaščito, tako proti plesni, kakor tudi proti škodljivcem.

Na ta način se je pričakovni pridelek krompirja znižal od 180 mtc na 120 mtc po ha ter znaša skupni izpad na površini 3.077 ha 184.620 mtc. Računajoč cent po 60 din znaša na ta način škoda zaradi zmanjšanja pridelka 11.107.720 dinarjev. Nepopolno zorenje ter prehod napada plesni na same gomolje pa je odločilno vplivalo tudi na kvaliteto in vrednost pridelka, ki se je na ta način znižala od 80 na 60 dinarjev na stot oz. pri pridelku 369.240 centov za 7.384.800 din. Pri tem pa ne gre prezreti možnosti, da bo pridelek v primeru, če se bo deževje nadaljevalo, v celoti propadel.

Rekordni količini padavin v mesecu juliju pa je sledila prava poplavna katastrofa in to predvsem na področju reke Dravinje ter potokov Poljskave in Pesnice.

V času med 15. in 18. julijem je

poplavila Dravinja dele 10. katastralnih občin v skupni površini 520 ha, Polskava dele 13. katastralnih občin v skupni površini 1.720 ha, Pesnica pa dele 21. katastralnih občin v skupni površini 1.639 ha ter potoki Rogatnica, Rogoznica, Belca in drugi 240 ha. Daleč največjo škodo je povzročila Pesnica, ki je bila sicer leta 1964 in 1965 regulirana. V pesniški dolini gre namreč za poplavo relativno dobrih travniških in njivskih površin, ki so jih pričeli lastniki po regulaciji postopoma intenzivneje obdelovati.

Zadnja poplava je tudi dokaj jasno pokazala, da pri regulaciji ni bil uporabljen najustreznejši projekt in da so bila regulacijska dela opravljena površno, sistem pa tudi ni bil v celoti zgrajen. Medtem ko je struga Pesnice z nasipi dobro prenesla glavni naval vode, pa so v precejšnji meri odpovedali premajhni profili nekaterih pritokov, kot npr. Bišečkega pritoka, Trnovskega potoka itd. Voda iz teh pritokov pa je v celoti poplavila površine med nasipi.

Kot popoln nesmisel se je izkazala tudi gradnja južnega predvsem za severnega obrobnege jarka, katerega funkcija bi naj bila zaščita Pesniške doline pred poplavnimi vodami s stranskih pobočij. Medtem ko sta bila omenjena jarka v času največje poplave skoraj prazna, so bile površine, ki bi jih naj ščitila v celoti poplavljene. Kot smo že navedli, gre pri poplavnem področju Pesnice in Dravinje za boljše kmetijske površine, nasprotno pa moramo poudariti, da je potok Polskava poplavljal predvsem nekdanje vaške skupnosti in pa znatne površine travnikov, ki so znani po količinsko zadovo-

1. sadje
2. pšenica
3. krompir
4. koruza, hmelj, vrtnice
5. otava

V poročilu o škodi smo navedli le glavne kmetijske kulture oz. tiste, za katere že sedaj lahko z gotovostjo ugotovimo nastalo škodo. Izjemo predstavljajo vinogradi, za katere sicer vemo, da jih je na delu površin prizadela spomladanska slana ter na celokupnem teritoriju občine v večji ali manjši meri peronospora, ki je uničila od 10 do 50 % pridelka. Končno škodo v vinogradništvu pa bo mogoče obravnavati šele koncem meseca septembra ter bo na količino in kvaliteto pridelka odločilno vplivalo vreme v avgustu in prvi polovici septembra.

Glede ostalih kmetijskih kultur, kot so koruza, krmna pesa, buče, fižol, sončnice itd., lahko trenutno ugotovimo, da se razvijajo normalno oz., da je pri koruzi stanje dobro. Problem lahko pri koruzi predstavlja

1. 500 ton semenske pšenice v skupni vrednosti	1.500.000 din
2. 400 ton semenskega krompirja v vrednosti	800.000 din
3. 1.200 ton koruze v skupni vrednosti	1.440.000 din
Skupaj: 3.740.000 din	

(Nadaljevanje na 16. strani)

ljivem, vendar manj kvalitetnem pridelku živalske krme.

Glede na navedeno znaša skupna poplavljená površina v ptujski občini 4.119 ha, od tega njiv 834 ha, gozdov 202 ha ter travnikov 3.802 ha. Ker smo škodo na poplavljenih njivskih površinah že upoštevali pri izračunu škode povzročene zaradi dežja, te škode ne navajamo posebej z izjemo 75 ha koruze na območju Pesnice in Dravinje, ki jih je zajel glavni vodni val ter nasade hmelja na površini 2,5 ha. Na omenjenih površinah se je zmanjšal pridelek koruze od 50 na 20 mtc, oz. 75 ha x 30 mtc po 120 dinarjev za mtc, kar da skupaj 270.000 din, ter zmanjšanje pridelka hmelja za 5.000 kg po 25 din, kar da skupaj 125.000 din. Nadalje moramo k tej škodi prišteti tudi uničeno zelenjavo na vrtovih v skupni izmeri 17.000 kv. m po 3 din, kar zneso 51.000 dinarjev. Poplava je uničila namreč precejšnji del vrto v vasi Mezgovci, Formin ter deloma v Šikolah.

Na poplavljenih travnikih je voda uničila v celoti pridelek otve. Vrednost tega pridelka pa je na področju Dravinje in Pesnice neprimerno večja kot na poplavljenem področju Poljskave. Tako znaša povzročena škoda na 1.209 ha v dolini Pesnice in Dravinje na 1 ha 2.000 kg otave po 0,50 din, kar da skupaj 6.209.000 din ter na območju Poljskave in drugih potokov 2.000 kg na ha po 0,30 din za kg, kar znese za 1.873 ha 1.123.800 din.

Če doslej navedene ugotovitve rekapituliramo, je skupna škoda, povzročena zaradi čezmernih padavin in poplav naslednja:

2.750.000 din
7.162.090 din
18.492.520 din
446.000 din
2.332.800 din
Skupaj: 31.183.410 din

le vprašanje zorenja, ker je aprilsko in majsko deževje močno zdržalo setev. V kolikor bi tudi letos nastopila slana že sredi septembra, kot se je to zgodilo 17. septembra lani, bo prav gotovo povzročila pri tej kulturi ogromno škodo. Izpad pridelka otave na poplavljenih površinah ter znižanje pridelka krompirja in pšenice bo negativno vplivalo deloma na govedorejvo, še v večji meri pa na svinjerejo, posebno v teh krajih, kjer je krompir redna sestavina živalske prehrane. Te negativne vplive bo možno deloma zmanjšati z nabvo koruze iz intervensijskega uvoza, deloma pa s setvijo raznih strniščnih posevkov.

Menimo, da bo za ohranitev živalskega fonda ter za normalen potek jesenske in spomladanske setve treba zagotoviti naslednje:

Pomoč družbene skupnosti prizadetim po poplavah in deževju

Zaradi zmanjšane pridelke krompirja v letošnjem letu in zaradi obilne pridelke krompirja, koruze delno otave na poplavnem območju so republiški in občinski organi organizirali dobavo intervencijske koruze iz uvoza za posebna območja. Za območje Ptuj bo dobavljeno 1.200 t koruze. Kuruza se postopoma sprepa in je začasno vskladiščena v obliki na Turnišču.

Kdo je opravičen nabaviti to kuruza?

Kuruza, ki bo v prodaji v vseh poslovalnicah kmetijskih organizacij na območju občine je namenjena kmetovalcem, ki želijo ohraniti svoj dosednji stalež živine z nakupom koruze.

Kako bomo ugotovili potrebe posameznih kmetij?

Vsak kmetovalec, ki želi nabaviti intervencijsko kuruza, mora svoje

potrebe prijaviti pri svojem krajevnem uradu, kjer mora navesti število živine, ki jo redi in količino koruze, ki jo potrebuje. Zaradi tega pozivamo vse kmetovalce, ki želijo nabaviti kuruza, da prijavijo svojemu krajevemu uradu najkasneje do 31. avgusta 1972. Poslovalnice kmetijskih organizacij bodo oddale kuruza le na osnovi teh prijav.

Kakšna je cena in kakšni bodo pogoji za nakup koruze?

Cena intervencijske koruze bo od 1,40 do 1,45 dinarjev za kg, to je približno 15 do 20% manj, kot sedanja tržna cena za kuruza. In še to! Zaradi razumevanja Kreditne banke v Ptuj, ki je zagotovila dodatne kredite, bo kuruza možno nabaviti tudi na kredit.

Na ta način je zagotovljena najmanjša pomoč, da prizadeta gospodarstva ne bi zmanjšala števila svoje živine.

ZARADI VELIKIH KOLIČIN PADAVIN

ZADNJIH DVEH MESECIH SE JE ŽETEV ŽITARIC ZELO AVLEKLA, OB TEM PA NASTANE VPRAŠANJE, S ČIM POSEJATI STRNIŠČA

Najprimernejši so naslednji dosevi:

Listnati ohrovt sejemo koncem junija in v začetku avgusta, na ha uporabimo 8 - 10 kg semena. Sejemo ga lahko na široko ali v vrste na razdaljo 30 cm. Zemlja mora biti dobro pripravljena, posevku dognemo z 100-150 kg nitromonkala.

Na začetku rasti posevek pogosto napadejo bolhači, zato posevek spravimo ali poskropimo s primeren insekticidom npr. s SEVIN v razmerju 25 kg/ha ali ELOCRON v razmerju 20 kg/ha. Škropimo pa s SEVIN škropivom 1,5 kg/ha ali s ELOCRON škropivom 1 kg/ha. Listnati ohrovt krmimo kot zeleno krmo, za siliranje je manj primeren, ker je odporen na nizke temperature in ga lahko krmimo, dokler ne zapade mróz.

Strniščna repa: na 1 ha potrebuje 3 kg semena, sejemo na široko ali v vrste z medsebojno razdaljo 40 cm, posevek kasneje še razredčimo. Tudi strniščno repo radi napadejo bolhači, zato postopoma isto kot pri listnatem ohrovu.

Bela gorjušica ima od vseh strniščnih posevkov najkrajšo dobo rasti in je primerna za vse vrste tal. Sejati je treba pred 15. avgustom. Daje srednje količino krme, ki je zelo primerna za krave molznice. Zemlja mora biti dobro pripravljena, 20 kg semena na hektar posejano v sredini avgusta. Njivo pognojimo s 150 kg nitromonkala, od setve do košnje potrebuje 8 tednov. Najprimernejša je za krmljenje v presnem stanju, če jo siliramo, jo moramo mešati s kuruza ali pa ji dodati sredstva za konzerviranje.

Mešanice z metuljnicami dajejo zelo kakovostno na beljakovinah bogato krmo, ki pride v poštev za krmljenje v pozni jeseni ali pa za siliranje.

Najprimernejšo mešanico dobimo, če sejemo 80 kg poljskega graha, 60 kg jare grašice in 20 kg koruze. Če nimamo na razpolago semena poljskega graha pa sejemo 80 kg jare grašice in 25 kg koruze. Ječmen ali oves nista primerna za zmes, ker jih

uniči rja in plesen. Posevek dognimo z 150-200 kg nitromonkala. Sejemo v zadnjih dneh julija in v začetku avgusta. Ker vsebuje mešanica koruzo, jo moramo kositi pred prvim mrazom. Če ne moremo vsega pridelka pokrmiti kot zeleno krmo do prvega mraza, lahko ostanek siliramo tako, da ga mešamo s silažno kuruza.

Pitnik je zelo primeren za krmljenje v jesenskem času, manj primeren je za siliranje, ker vsebuje veliko vlage in malo hranilnih snovi; na dobro pripravljeno njivo posejemo do 90 kg semena na ha površine v medvrstni razdalji 40 cm. Ob pripravi tal pognojimo s 150-200 kg nitromonkala na hektar. Pitnik moramo pokrmiti ali silirati do prvega mraza, ker je na mraz zelo občutljiv.

Sončnice pridejo v poštev kot strniščni posevek takrat, ko se setev zavleče in je za setev pitnika že prepozno. Na ha površine potrebujemo 30-35 kg semena, medvrstna razdalja pa naj bo 30 cm. Ko pripravljamo zemljo za setev, potrosimo 350 kg nitromonkala na ha površine, po potrebi posevek kultiviramo. Posevek moramo pospraviti pred nastopom mraza, sočnice je najbolje silirati v času, ko pričnejo poganjati popki pa do sredine cvetenja, za zeleno krmo pa jih uporabljamo, ko se pojavijo cvetni popki.

Na poplavljenih področjih bodo živinorejci spravili manjše količine sena, ker je bila otava večinoma poplavljen. Da bi omilili pomanjkanje krme v spomladanskih mesecih pripravimo, da posejemo živinorejci na poplavljenih območjih čimveč prezimnih krmnih dosevkov, ki bodo zagotovili v spomladanskih mesecih dodatno krmo za živino. Ti dosevki so zelo primerni za krmljenje v svežem stanju, za krmljenje pa so primerni le krajši čas, ker pozneje olesenijo in jih živina ne žre rada. Za siliranje so ti dosevki manj primerni, ker vsebujejo veliko vlage in beljakovin, zato se taka silaža rada pokvari. Prezimnih dosevkov bomo sejali

Poziv kmetovalcem za nabavo semenske pšenice in semenskega krompirja

Zaradi neugodnih vremenskih prilik je količina semenske pšenice na našem območju izredno majhna. Zato naročimo semensko pšenico takoj pri svoji kmetijski organizaciji! Kmetovalci, upoštevajte, da letos na jugoslovanskem tržišču ni zadostnih količin semenske pšenice. Zato bo preskrba na našem območju lahko zadovoljiva le, če bomo svoje potrebe takoj prijavili svoji kmetijski organizaciji. Tudi za semensko pšenico bo urejeno kreditiranje s posredovanjem Kreditne banke v Ptuj.

Se težja bo preskrba z zadostnimi količinami semenskega krompirja. Zaradi okuženosti s plesnijo ne bomo imeli na našem območju uporabnega semenskega krompirja. Zato bo potrebno zdrav semenski krompir nabavljati izven našega območja ali iz uvoza.

Kmetovalci, prijavite potrebe po semenskem krompirju takoj svoji kmetijski organizaciji! Računamo, da bo nabava semenskega krompirja zagotovljena že v jeseni. V pomladanskem času ni računati z normalno preskrbo s semenskim krom-

pirjem. Pozivamo vse kmetovalce, da to upoštevajo. Tudi za semenski krompir bo urejeno kreditiranje.

Za poplavljenice, katerim je podivjana voda uničila ali poškodovala stavbe - pomoč pri nabavi cementa

Republiški sekretariat za gospodarstvo je posredoval pri proizvajalcih cementa, da so le ti zagotovili najnujnejše količine cementa za tiste občine, kjer je vodna stihija napravila škodo na stavbah. Za oškodovance v Mezgovcih in za poškodovane komunalne naprave bo prispelo 120 ton cementa, ki ga bo razdelilo trgovsko podjetje „Les“ Ptuj. Cement zaenkrat še ni prispel, računamo pa z njegovo skorajšnjo dobavo.

mo 150 kg rži. Posevek zgodaj spomladi dognajmo z nitromonkalom.

Ržiga daje krmo, ki je zelo prikladna za krmljenje goveje živine, lahko pa jo tudi siliramo.

Za odraslo govedo potrebujemo spomladi 9,5 a prezimnega dosevka in sicer odpadejo 3 a na ozimno repico ali ogrščico, 3,5 a na rž za klajo in 3 a na ržigo.

Kot prezimni krmni dosevek je zelo primerna tudi grašjinka, sejemo jo v drugi polovici avgusta. To je zmes inkarnatske grašice in italijanske ljuljke. Na hektar površine posejemo 20 kg inkarnatke, 30 kg ozimne grašice in 20 kg italijanske ljuljke. Grašjinko lahko krmimo do sredine maja, primerna pa je tudi za sušenje in za siliranje.

Pri nas je zelo razširjena setev inkarnatke kot čisti posevek, na hektar površine sejemo 25-30 kg semena, ker pa je inkarnatka zelo občutljiva na mraz je boljše, če jo sejemo v mešanici z italijansko ljuljko. Mešanico sejemo med 20. in 25. avgustom, na hektar površine sejemo približno 20 kg inkarnatke in 20 kg italijanske ljuljke. Posevek lahko izkoriščamo za krmljenje goveje živine do sredine maja, ostanek lahko sušimo na kozolcih ali pa siliramo. Ob pripravi zemlje za setev moramo mešanici dobro pognojiti z kalijem, fosforom in dušikom, če tega nismo storili že za predhodni posevek, na vsak način pa moramo spomladi dognovati z 250-300 kg nitromonkala na hektar.

(Nadaljevanje na 10. strani)

samo toliko, kolikor jih lahk v kratkem času pokrmimo. Od prezimnih krmnih dosevkov sta spomladi najprej godni za košnjo ozimna repica in ogrščica, ki dozorita že v prvi polovici aprila, sledi jima rž, nato pa ržiga, grašjinka in inkarnatka. Za vse prezimne dosevke moramo skrbno pripraviti zemljo in jo pognojiti z mineralnimi gnojili in sicer uporabimo na hektar površine 300 kg 40% kalijeve soli in 400 kg fosfornega gnojila, razen tega pa pognojimo še z 300 kg nitromonkala 1/4 jeseni in 3/4 spomladi.

Da bi spomladi čim bolj podaljšali čas krmjenja s prezimnimi dosevki jih sejemo tako, da spomladi dozorijo za košnjo po prej omenjenem vrstnem redu.

OZIMNA REPICA IN OZIMNA OGRŠČICA

Ti dve rastlini spadata med najzgodnejše liferante zelene krme spomladi. Ogrščico sejemo med 15. in 25. avgustom, repico pa v prvi polovici septembra. Za 1 hektar površine potrebujemo do 14 kg semena. Sejemo v istih medvrstnih razdaljah kot žitarice. Ob setvi pognojimo s kalijem in fosforom ter 1/3 dušika, zgodaj spomladi pa dognajmo še z 3/4 dušika.

Rž za klajo sejemo konec septembra za hektar površine porabimo okrog 170 do 200 kg semena, kar je odvisno od sorte. Najprimernejša sorta je petkuška tetraploidna rž. Priporočljivo je, da seme pred setvijo razkužimo. S krmljenjem pričnemo pred klasnjem, ko prične cveteti pa olesenijo in za krmljenje živine ni več primerna.

Ko prenehamo krmiti rž, pričnemo krmiti ržigo - to je zmes rži in grašice. Najboljši uspeh dosežemo, če sejemo s strojem. Grašico sejemo okrog 20. avgusta s strojem tako, da imamo odprte samo parne sejalne cevi, na hektar površine posejemo 70 kg grašice, 4 tedne pa imamo sedaj odprte neparne sejalne cevi, rž sejemo točno v sredino med vsklito grašico. Na hektar površine poseje-

(Nadaljevanje z 9. strani)

KAKO RAVNAMO NA POPLAVLJENIH TRAVNIKIH?

Ob poplavih so navadno najbolj prizadeti travniki, ker se nahajajo večinoma na nižjih predelih ob vodotokih, ker so take površine manj primerne za obdelovanje. Površine, na katerih se je voda zadrževala krajši čas, moramo takoj pokositi, da lahko dobimo še tretji odkos, ki ga bomo ob ugodnem vremenu sušili, silirali skupaj s koruzo ali pa popasli. Da bi dosegli čim hitrejšo in bujnejšo rast, moramo take površine pognojiti z 150 kg nitromonkala na hektar površine ali z kakim mešanim gnojilom, ki vsebuje visok odstotek dušika. Površine, na katerih se je dalj časa zadrževala voda ali pa je voda nanesla debelejšo plast zemlje in je ruša popolnoma uničena, pa najprej očistimo in odstranimo nanose kamnja, vejevja in drugega materiala, tako očiščeno površino močno pobranamo in posejemo z eno od sledečih travno-deteljnih mešanic:

Na tipičnih travniških tleh z globoko zemljo in z dovolj vlage bomo uporabili sledečo mešanico:

bela detelja	1,5 kg/ha
rožičkasta nokota	1,0 kg/ha
travniška bilnica	12,0 kg/ha
mačji rep	2,5 kg/ha
pasja trava	2,5 kg/ha
zlati ovsenec	5,0 kg/ha
angleška ljuljka	6,0 kg/ha
travniška latovka	3,5 kg/ha
rdeča bilnica	3,0 kg/ha
Skupaj:	47,0 kg/ha

Na peščenih suhih tleh bomo posejali:

bela detelja	2,0 kg/ha
rožičkasta nokota	1,5 kg/ha
zlati ovsenec	15,0 kg/ha
pasja trava	6,0 kg/ha
travniška bilnica	8,0 kg/ha
mačji rep	1,5 kg/ha
rdeča bilnica	6,0 kg/ha
travniška latovka	3,0 kg/ha
angleška ljuljka	8,0 kg/ha
Skupaj:	51,0 kg/ha

Na vlažnih tleh ali na travnikih, ki jih namakamo ali pa so večkrat poplavljeni, sejemo sledečo mešanico:

bela detelja	2,0 kg/ha
lisičji rep	6,0 kg/ha
mačji rep	3,0 kg/ha
travniška bilnica	12,0 kg/ha
pasja trava	2,0 kg/ha
bela čopulja	3,0 kg/ha
rdeča bilnica	4,0 kg/ha
travniška latovka	2,0 kg/ha
Skupaj:	34,0 kg/ha

Za obnovo intenzivnih pašniških površin pa bomo uporabili naslednjo mešanico:

bela detelja	3,0 kg/ha
rožičkasta nokota	1,5 kg/ha
travniška bilnica	16,0 kg/ha
mačji rep	1,5 kg/ha
angleška ljuljka	12,0 kg/ha
travniška latovka	6,0 kg/ha
rdeča bilnica	8,0 kg/ha
Skupaj:	48,0 kg/ha

Mešanice so sestavljene iz več vrst trav in detelj, to pa zaradi tega, da botanični sestav ruše čimbolj približamo naradni ruši. Vsaka vrsta trav ima posebne zahteve na vrsto in vlažnost tal, zato priporočamo, da sestavo opisanih mešanic bistveno ne spreminjate, razen če semena

katero od naštetih vrst trav ni v prodajni mreži. Ne priporočamo uporabo domačega senenega drobirja, ker sedaj, ko kmetje na splošno kosijo pred ali ob cvetenju trav, v drobirju ni semena kakovostnih trav, kot npr. angleške ljuljke, travniške bilnice, travniške latovke itd., temveč vsebuje drobir v glavnem semena manj kakovostnih trav in plevelov, katerih seme dozori zelo zgodaj. Ker je sedaj dovolj vlage v zemlji, se bo travniška ruša na poškodovanih mestih hitro obnovila, če pa površin ne bomo zasejali s semenom travno deteljnih mešanic, se nam bodo na poškodovanih površinah razvili pleveli in manj vredne trave, tako, da tudi v naslednjem letu na poplavljenih travnikih ne bo pravega pridelka sena.

SILIRANJE KRME V ZASILNIH SILOSIH

Če bomo do jeseni uspeli na travnikih pridelati še nekaj otaviča na njivah pa s setvijo poletnih krmnih dosevkov še dodatno krmo, ponekod pa tudi koruza zaradi hladnega vremena ne bo dozorela, bodo nastale težave pri spravilu te krme. Za sušenje ne bo dovolj toplote, ostalo nam bo samo še siliranje krme, ki ni toliko odvisno od vremena. Ker je siliranje na naših kmetijah šele v povojih in nimamo na razpolago dovolj silosov, priporočamo, da se živinorejci v čim večji meri poslužijo siliranja v zasilnih silosih, ker si bodo na ta način zagotovili dovolj krme za zimsko obdobje, ki bi sicer v jeseni propadla.

Zasilni silosi so lahko vkopani v zemljo, če ni nevarnosti, da bi v silos prodrla talna voda, jama za silos mora biti najmanj 2,5 m široka, tudi višina mora znašati najmanj 1,8–2 m pri teh dimenzijah dobimo površino 5 kv. m, če računamo, da dnevno odzvememo 10 cm znaša to 0,5 kub. m silaže ali oca 350 kg, ta količina pa zadostuje za prehrano 8–10 krav. Pri takem odzvezu se nam silaža v hladnih zimskih mesecih ne kviri. Dolžina silosa je odvisna od količine silaže, pri večjem številu živine je silosa jama lahko širša npr. 3 m, ker je tudi odzvezu večji. Dolžina silosne jame je lahko poljubna, odvisna pa je od količine mase, ki jo siliramo. Če nam stanje vode ne dovoljuje vkopavanja silosa v zemljo, si lahko napravimo nadzemni koritasti silos tako, da zabijemo v zemljo dve vrsti lesenih kolov, premera 15–20 cm in jih obložimo z deskami in s plastično folijo, da dobimo zrakotesne stene, tudi v tem primeru naj bo širina silosa 2,5 do 3 m, višina pa 2 metra. Stene silosa ne smejo biti navpične, ampak morajo imeti nagib najmanj 20 do 30 cm na 2 metra višine. Če bi bile stene navpične, bi silaža odstopila od sten, zaradi dostopa zraka pa bi silaža segnila. Dno silosa mora imeti 2–3% nagiba, da lahko odteče vsa voda, ki pride v silos.

Pri siliranju moramo upoštevati sledeče:

1. Silos moramo v čimkrajšem času napolniti;
2. Silos moramo zrezati na kratko, da iz njega iztisnemo čimveč zraka.
3. Silos moramo temeljito tlačiti; čim manj je mase, tem bolj ga moramo stlačiti. Tlačimo lahko s traktorjem ali z živino.
4. Travo, deteljo in graščico moramo pred siliranjem malo posušiti, ker se sicer težko silira, najboljšje je,

če travo, deteljo ali graščico siliramo skupaj s koruzo, ki se zelo lahko silira. Tako maso moramo mešati, ne smemo silirati v ločenih plasteh.

5. Po končanem siliranju moramo silos takoj neprodušno pokriti, najbolje s plastično folijo, ki jo obtežimo z 10 cm debelo plastjo zemlje ali s kakim drugim materialom. Če se bomo držali opisanih načel, uspeh pri siliranju ne bo izostal, na ta način si bomo pripravili za zimo dovolj kvalitetne krme, ki bi nam sicer do jeseni propadla. Zavedati pa se moramo, da je siliranje v zasilnih silosih samo začasna rešitev, zato si moramo zgraditi čimprej betonski stolpni silos, ki ima veliko prednosti pred zasilnimi koritastimi silosi.

Vse informacije v zvezi s siliranjem krme lahko dobijo živinorejci pri Živinorejsko veterinarskem zavodu v Ptujju.

KAKO KRMITI ŽIVINO, DA OBILNO DEŽEVJE NE BO PRIZADELO GOVEJE ČREDE?

Če bomo pravočasno izvedli potrebne ukrepe, bomo pridelali še nekaj otaviča in zelene krme, s setvijo poletnih krmnih dosevkov, ki jih bomo pokrmili sveže ali silirane. Pojavilo se bo vprašanje, kako smotrno izkoristiti to krmo?

Kako bomo krmili krave v jeseni?

Če bomo pravočasno dognojili travnike z dušičnimi gnojili, bo rast trave v jeseni bujnejša, to pa nam bo omogočilo, da bo jesenska paša izdatnejša. Ker v tem času trava vsebuje že manj hranilnih snovi, bo potrebno živino v hlevu dokrmiljevati. V hlevu bomo dokrmiljevali s suho krmo in z zeleno krmo, ki jo bomo pridelali s poletnimi krmnimi dosevki, to krmo pa bo potrebno dopolniti še z močno krmo, predvsem s koruznim zdrobom. Od zelene krme bomo najprej pokrmili koruzni pitnik, sončnice, mešanice z graščico, nato pa križnice kot npr. belo gorjušico, listnati ohrovt, čimo strniščne repe, ker te rastline dobro prenesejo mraz in jih lahko krmimo, dokler ne zapade sneg. Kravam lahko dnevno pokrmimo 30 do 40 kg listnatega ohrovt, bele gorjušice in repine čime, ker ta krma vsebuje veliko vlage in beljakovin, zato pri večjih količinah nastopi driska. Križnice moramo krmiti po molži, sicer ima mleko značilen duh po repi. Jesenski obrok, ki je sestavljen iz paše in zelene krme, je potrebno dopolniti z manjšo količino sena in 1–2 kg koruznega zdroba, ker imamo višek beljakovin in pomanjkanje škroba, to je pomanjkanje energije. Telicam od 6 mesecev starosti do druge polovice brejosti ni potrebno dodajati močnih krmil.

Pri pitanju mladih goved je priporočljivo povečati količino močnih krmil, ker na ta način dosežemo višje dnevne prirastke in zmanjšamo porabo sena in ostale krme, ki jo lahko uporabimo za krave mlekarike in telice.

TUDI S KRMLJENJEM PERUTNINSKE STELJE GOVEJIM PITANCIEM IN PLEMENSKIM TELICAM SE BOMO IZOGNILI POMANJKANJU KRME.

Rezultati pitanja mladih goved s perutninsko steljo so v zadnjih nekaj letih, predvsem pa ob lanskoletni suši bili zelo vspešni, zato menimo, da bi se morali živinorejci

tega načina pitanja poslužiti tudi v sedanjem pomanjkanju krmil na področju naše občine je razširjena reja piščancev v kletih. Pri tem načinu reje pridobimo veliko količino kurpadkov, pomešanih s steljo zelo primerni za pitanje goveje živine. Taki odpadki, jejo precejšnje količine beljakovin, ki so zelo primerne za mladih goved. Perutninsko krmljenje mladih goved moramo suh, moker gnoj okrog naprave ni primeren za pitanje. Perutninski gnoj mešamo z žitaricami ali mešanico vsebuje 70% perutninske stelje in 30% koruznega zdroba. Mešanici dodamo še rudninsko in vitaminsko mešanico. Perutninsko steljo lahko meljemo v kladivarju, tako da gre gnoj prek kladivca. Lahko pa perutninsko steljo samo presejemo skozi sito za sejanje gramoza, da odstane grobe delce. Perje, ki se malo gnoju, ni škodljivo živalim, lahko žrejo. Bikce privajamo krmilo postopoma, v približno tednu se živali navadijo na krmilo. V začetku primešamo raznemu zdrobu samo 5 do perutninske stelje, ko se živali mešanico navadijo pa lahko v tek kurje stelje v mešanici dvoje postopoma na 70%.

To krmilo pričnemo krmiti s 100 g telicam pri teži 15–160 kg. Biki, težki 300–350 kg porabijo dnevno 10–12 kg te mešanice. Za 1 kg prirastka žive potrebujemo približno 8–9 kg šanice perutninskega gnoja in ruze. Da bi preprečili napenjanje morajo živali imeti vodu vedno voljo, dnevno pa jim moramo pokrmiti 1–2 kg sena, ki je tudi slabše kvalitete.

Ko se živali privadajo na krmilo, obroka ne smemo minjati. Gnoj vskladščimo v ših kupih ali v tanjših plasteh, se preveč segreje in izgubi hranilni vrednosti. Gnoj lahko dišimo 4–6 tednov ne da bi tem izgubil na hranilnih snoveh, je pri nas veliko kooperantov pitajo brojlerje in jim gnoj povzroča težave, živinorejcem težko priti do suhega perutninskega gnoja za pitanje goveje živine. Pitanje s perutninsko steljo nikakega vpliva na okus, barvo in vonj mesa zaklanih živali. Z mesec pitanja je potrebno porabiti delež koruze v mešanici, da živali prevleko olja po površini.

Ob lanski katastrofalni suši mnogi živinorejci s tem načinu pitanja uspešno preprečili pomanjkanje krme in si zadržali živine, zato si moramo s izkušnjami pomagati tudi v težki situaciji.

KAKO BOMO NADOMESTILI IZPAD KROMPIRJA V PRAŠIČEREJI?

Kot kaže, bo zaradi obilice pridelke krompirja zelo slab, kar je krompir glavna krma za prašičev, nastane vprašanje, kako nadomestiti ta izpad krme na kmetijah.

Pri prehrani plemenskih goved verjetno ne bo posebnih težav, plemenske svinje krmimo s kakovostno zeleno krmo, dobro krmijo ali travnato silažo, peso, s korenjem, bučnicami in z dodatno 1 kg močnih krmil dnevno. Sedanjih pogojev bo velikega pomanjkanja na oddajanje rudninsko vitamini zmesi v vsakodnevnem krmilu (Nadaljevanje na 12. strani)

Siliranje trave in koruze

Travnati svet je v Sloveniji bolj slabo izkoriščen. Z enkratno ali dvakratno košnja pridelamo seno z majhno škrobno vrednostjo z malo beljakovin in rudnin. Tako seno je preslaba krma za živino.

Kot krma travna silaža ni slabša od dobrega sena. Silirati jo moramo takrat, ko gre v latje. Tedaj ne vsebuje več kot 25 % surovih vlaken in ne manj kot 50 % škrobne vrednosti v suhi snovi. Trave po svetlejenju imajo manjšo hranilno vrednost pa tudi slabo se silirajo. Otave običajno ne siliramo, otavič pa je primeren za siliranje s silažno korožo. Najbolje siliramo pač prvo košnjo. Rastline morajo vsebovati dovolj sladkorja, ker se iz sladkorja tvori mlečna kislina, ki silažo ohranja in konzervira. Silirati moramo predvsem uvelo travo, ker taka vsebuje več sladkorja kot sveža. Travi naj ne bo primešana zemlja ker bakterije, ki so v zemlji, neugodno vplivajo na siliranje. Travo moramo polniti hitro, tlačiti in pokriti, da rastline predolgo časa ne žahajo, ker s tem porabljajo sladkor, ki je potreben za tvorbo mlečne kisline. Najbolje je, da travo zrežemo, ker se taka boljše tlačí. Z nepravilnim postopkom pri siliranju pa lahko tudi iz dobre trave nastane slaba ali celo pokvarjena silaža. Najbolj vpliva na potek siliranja pravilna uvelost krme. Če vsebuje trava 30 do 40 % sušine, kar dosežemo, če jo na primer sušimo v lepem vremenu približno pol dneva ali en dan in jo vmes enkrat obrnemo, potem se nam ni bati, da bi silaža smrdela ali se celo pokvarila. Koruzna silaža je izrazito

škrobna voluminozna krma, revna z beljakovinami, rudninami in vitamini in je zato v nasprotju s senom izrazito enostranska krma. Hranilna vrednost je odvisna predvsem od stopnje zrelosti. Bolj ko je koroza zrela, večja je hranilna vrednost silaže. Velika napaka je kisati korožo v mlečni zrelosti. Takrat vsebuje koroza tretjino manj hranilnih snovi kot v voščeni zrelosti. Pomembna je tudi dolžina rezi ob siliranju. Kratko zrezana silaža se bolje kisa in živali takšno silažo tudi rajši jedo. Ker vsebuje koruzna silaža malo rudninskih snovi, jih dodajamo pri krmljenju, in sicer 5 do 15 dkg na dan na žival. Beljakovinsko vrednost koruzne silaže lahko podvojimo, če ob siliranju dodajamo korozi ureo ali sečnino. Na 100 kg silažne mase dodamo 0,4 kg uree. Enakomerno jo raztrosimo med silažno maso ali jo raztopimo v vodi in potem enakomerno poškopimo. Če je silažna koroza preslaba dozorela, ni priporočljivo dodajati uree. Silažno korožo lahko uspešno siliramo z drugo zeleno krmo. V poštev pride predvsem otava, ki pa jo moramo z korožo dobro zmešati, ker se sicer v debelejših slojih rada kvari.

Koruzna silaža je prav dobra krma za plemensko živino in za pitanje mladih govedi. Mlademu govedu dajemo silažo po volji, poleg tega pa še 1 do 2 kg prav dobrega sena in 1 do 2 kg močne krme, ki vsebuje veliko beljakovin. Takšen dnevni obrok je primeren za celotno obdobje pitanja in živali prirastajo približno 1 kg ali še več na dan.

ML

Pokojnine na hranilne knjižice

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji, Ljubljana in Kreditna banka Ptuj sta sklenili sporazum, da se lahko pokojnine nakazujejo na račune hranilnih vlog, če to dovolijo upokojenci.

V ta namen bodo upokojenci s področja občine Ptuj v prihodnjih dneh sprejeli obrazec „dovoljenje“ in z izpolnitvijo tega se bodo odločili, ali dovolijo nakazovanje pokojnine na hranilno knjižico ali ne. Upokojenec, ki bo dovolil nakazovanje pokojnine, bo s prvim nakazilom prejel novo hranilno knjižico, lahko pa uporabi tudi sedanjo, če jo že ima.

Ceprav je že veliko število upokojencev, ki dolga leta prdno varčujejo, predstavlja nakazovanje pokojnin na račun hranilnih vlog v banki določeno spremembo in novost. Pri odločitvi za novi način bodo pri posameznih upokojencih prav gotovo razni pomisleki in je zato potrebno že sedaj zadevo nekoliko pojasniti.

Poudariti moramo, da gre tu za prostovoljno odločitev vsakega upokojenca. Kaj želimo doseči? Kakor uvajamo pri aktivnih delavcih izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne vloge, ne glede na višino osebnih dohodkov, želimo, da bi se tega poslužili tudi upokojenci. V dobi dobrih treh mesecev so se hranilne vloge zaradi nakazovanja osebnih dohodkov dvignile poprečno za okrog dva milijona novih dinarjev, kljub temu, da so naložbe vsem delavcem vedno na voljo in vsak delavec lahko dvigne vedno znesek, ki ga želi. Ker delavci dobivajo in dvigajo prejemke vs

meseč v različnih dneh, ostajajo naložbe krajši ali daljši čas na bančnem računu in uspeh tega je porast poprečnega stanja hranilnih vlog za zgoraj navedeni znesek. Če bi bilo enako s pokojninami, bi se, razumljivo, stanje vlog zopet povečalo. Tudi pri upokojencih velja enako kot pri delavcih, da pokojnine ne uporabijo tistega dne, ko jo prejmejo, temveč jo trošijo ves mesec. Ni razloga, da bi jo zato držali ves mesec v žepu. Za vsak dan in za vsak znesek, ki ostane na hranilni vlogi, bo banka na koncu leta obračunala obresti po 7,5 %, torej enako kot velja znesek za ostale varčevalce. Torej vsak upokojenec bo prejel toliko večji znesek obresti, kolikor dalj časa in več bo imel na svoji hranilni knjižici in zato mora biti njegov interes, da dviguje po potrebi in ne vsega naenkrat.

Kaj pomeni porast hranilnih vlog za gospodarsko življenje našega področja, ni težko odgovoriti. Več zbranih sredstev pomeni več kreditov, hitrejšo modernizacijo področnega gospodarstva in boljše zadovoljevanje potreb občanov.

Vsak upokojenec bi naj imel pred očmi to, da s prenosom pokojnine na hranilno vlogo posredno pomaga k hitrejšemu reševanju naših potreb, ne da bi bil pri tem oškodovan za kak dinar, pač pa nasprotno, prejel bo še obresti, ki jih sicer ne bo imel.

Banka pa bo s svoje strani poskrbela za tako organizacijo, da bo vsak upokojenec lahko prišel do naloženega denarja v čim krajšem času, torej brez čakanja.

J. Belšak

Namesto krme kup komposta

Peljali smo se po cesti proti Ormožu in pri vasi Formin zavili na desno. Znašli smo se v lepi vasi, raztreseni po ravnini ob Pesnici, ki leto za letom ob vsakem naliivu poplavi vse travnike in njive v bližini. Najprej smo se ustavili pri Trunkovih. Domače smo zmotili pri opoldanski malici pa nam nenadnega obiska kljub temu niso zamenili. Gospodinja Marija nam je pripovedovala o nesreči, ki jih je letos že drugič doletela, saj ji je verjetno mnogo lažje pri srcu, če komu malo zaupa težave, ki jih tarejo.

Letošnje deževje je dvakrat povzročilo, da je Pesnica prestopila strugo in se razlila po okolici. Kakor mnogi drugi vaščani, imajo tudi Trunkovi ob Pesnici precej travnikov in njiv. Vodna stihija jim ni prizanesla in zaradi dvojnih poplav je uničena vsa košnja otave. Da ni bilo vse delo zaman, so travnik vseeno pokosili in suho krmo, ki ni primerna za krmljenje živine, pomešali z gnojem in napravili iz tega kompost. Tudi precej koroze je bilo pod vodo, vendar na njej ni tako velike škode, ker se je od poplav že precej popravila. Pridelek bo vsekakor mnogo manjši kot bi bil drugače, vendar tako velike škode kot pri krmi ne bo.

Pšenico so lahko poželi šele pred nekaj dnevi, ker kombajn prej zaradi razmočenega terena ni mogel na njivo. Slama je od prejšnje vlage in poznejše pripeke čisto preperela in se je kar drobila pod kombajnovno koso.

Gospodinja Marijo smo povprašali, kaj je vzrok vsakoletnim poplavam, pa je dejala, da je krivda na cestnem podjetju, ki je delalo cesto proti Osluševcem in je zasulo kanale, ki so bili prej in po katerih se je voda odtekala. Z malo truda in dobre volje bi se dalo ta problem urediti in rešiti te ljudi vsakoletnega strahu pred vodno stihijo, ki jim skoraj nikoli ne prizanesa.

Ker smo bili sredi razgovora, nas je zanimalo tudi kaj več o življenju te družine. Zvedeli smo, a so lani izgubili očeta, ki je umrl za sladkorno boleznijo. Na kmetiji sta

ostali le mati Marija in hčerka, sin pa je moral prav takrat v vojsko, tako, da je družina ostala brez mošk delovne sile. Letos je že malo boljše, saj je sin že prišel od vojakov in pridno pomaga pri delu. Kakor vse mlade pa tudi njega vse bolj vleče v mesto, za boljšim zaslužkom, saj pri takih pogojih, kot jim imajo kmetje, zares nima kdove kaj dosti upanja na izboljšanje. Cene kmetijskih strojev so visoke, dohodka od zemlje pa ni, saj zadruga kupuje pridelke mnogo ceneje, kot bi jih lahko prodali v mestu. Če bi imeli vsaj traktor, bi bilo mnogo lažje ker bi lahko krompir in druge poljščine vozili v mesto, tako pa si z dvema konjema ne morejo dosti pomagati. Kmetija obsega 12 ha zemlje, od

kateri plačujejo zelo visoke davke. Kljub letošnjim poplavam ni nekih posebnih davčnih olajšav, tako, da so kmetje prizadeti po vseh straneh. Postranski vir zaslužka predstavlja pitanje piščancev, ki jih pri njih vhljevja ptujska Perutnina. Pri vsakem turnusu vhljevijo okrog 3.300 piščancev. Letošnji obračun je bil še zadovoljiv, včasih pa pride tudi tu do krize.

S prijazno gospodinjno smo stopili na bližnji travnik, ki je bil ob poplavih ves pod vodo. Nudil se nam je žalosten prizor, ko smo namesto dišeče suhe otave, zagledali kup komposta, ki so ga napravili iz uničene krme. Voda je prišla do gospodarskega poslopja in v klet, tako, da so morali izklopiti celo črpalko za hišni vodovod, ker je bila pod vodo. Najhuje je to, da je uničen vrt, na katerem sta imeli Trunkovi gospodinja vse potrebno, kar rabita v kuhinji.

Pesnica je sedaj odtekla, vendar se bodo poplave ponavljale še naprej, po vsakem močnejšem deževju. Ali cestno podjetje ne bi moglo če že ne preprečiti, pa vsaj omiliti te skoraj vsakoletne škode, s tem, da bi po; cesto napravilo kanale, po katerih bi voda odtekala?

Poslovlili smo se od prijazne Trunkove mame, ki je hip za tem spet hitela po opravkih, da bi nadomestila čas, ki smo ga zamudili s pogovorom.

Upam, da bo ob našem prihodnjem obisku v Forminu problem okoli poplav vsaj delno rešen, s tem pa bodo tudi vaščani z več veselja obdelovali polje, saj ne bodo vedno v strahu pred vodo, ki jim odplavi vse njihovo dlo in celotni trud.

Tekst in foto: S. Spolenak

Marija Trunk pred kompostom, ki so ga napravili iz otave, ki ni bila primerna za polaganje živini.

MIRKO ŠOŠTARIČ

Izleti v ptujsko okolico in preteklost

(Nadaljevanje)

V Bregu 1 pri Majšperku je na gradu gnezdo štorkelej, drugo pa vidimo na šolskem dimniku v Majšperku. Nekoč so imeli monoriti tu fužine, sedaj obratuje samo še tovarna volnenih izdelkov, tovarna tanina pa je ukinjena: prav ta tovarna je med prvo vojno in po njej „požrla“ haloške kostanjeve gozdove in orjake: zato danes v Halozah ne najdemo takih mogočnih kostanjev, kot v Slovenskih goricah, na Goričkem in Pohorju, kjer dosežejo posamezni veterani tudi danes še 5-9 m obsega, nekoč pa so rastle na Pohorju tudi taki z obsegom debela 12–14 m. Tovarna volnenih izdelkov je tudi edina, ki daje haloškemu proletariatu možnost zaslужka; odkar so poleg taninke ukinili premogovnike v Stanovskem, Medvecah in Šegi. Odmrle so tudi številne obrtne dejavnosti, sadjarstvo in vinogradništvo. Zaradi prestrmih leg je v Halozah večinoma nemogoče modernizirati vinograde za strojno obdelavo v terasah, pogosto tudi vidimo v zgornjih robovih vinogradov goli lapor, ker se je plodna prst skozi stoletja skotalila v dolino ali splazila.

Naš še omenim orjaški Pišekov hrast v Bregu 17 z obsegom debela 590 cm — žal so ga grdo oklestili — pa poharčeva hrasta v Sp. Pečkah 21 s premerom debela 80 in 130 cm in lipo z obsegom 205 cm. Na Ptujski gori slovi tisa (Jazbečeva v Podložah 6) z debelom, ki meri 240 cm. Ta tisa je bila označena s tablico, na kateri so ji prisodili starost 800 let; gozdar J. Urbas je okoli leta 1930 navrtal ter preštel letnice: samo 340 let je imela takrat, danes torej 380 let! V Podložbah 40 rasteta Rodo-

škova skorša, ki imata obseg 215 in 180 cm (tretjega so pred leti podrli) in sta pri nas že prava redkost!

VIII.

Ruševine majšperškega gradu so izginile prav v poslednjih desetletjih. Grad pa je znan po tem, da je leta 1487 ob priliki vizitacije spremljal škofa iz Caorle tajnik Paolo Santonino, ki je zelo zanimivo opisal takratne gospodarske in kulturne razmere pri nas, življenje in nošo na gradu Majšperk, lepo graščakinja Omelijo, kako se je oblačila, plesala, pela in lovila, govorila enako dobro slovensko kot nemško, kako imenitno so jim postregli in še marsikaj, kar nam izredno zanimivo prikaže ljudi in čas. Zaradi realističnega opisovanja je to izredno zanimivo kulturnozgodovinski dokument takratne dobe. Posebno sočen je opis zabav, pojedin in odnošajev med ljudmi. Za nas pa je trenutno zanimiv podatek o ponovni posvetitvi od Turkov oplenjene cerkve Sv. Janeza na „Nepostiricum“, kar ni nič drugega kot gozd Pastirovec pod Janževskim vrhom, ob Dravinji kot mi je razložil domačin, lovec in učitelj Predan iz Ptujске gore. V tisti nemirni drugi polovici 15. stoletja so boji za celjsko dediščino, Baumkirchnerjev plemiški upor, boji z Ogrji pod Matijem Corvinom in turški pogosti vpadi povsem razljudili Dravsko polje. Leta 1493 so Turki zažgali cerkev na Gori, od takrat je zaradi sajavosti imenovana Črna gora, naslednje leto pa so Turki prilomastili prav na sejem na Gori. Nič čudnega ni, da je v tej dobi na Dravskem polju cvetela roparska dejavnost.

Nadaljevanje prihodnjič.

Ob smrti dr. Franceta Steleta

Mnogo je že bilo napisano o njem in njegovem delu. Ta 85-letni (roj. 21. febr. 1886) Tunjičan je zatisnil oči 10. avgusta letos v ljubljanski bolnišnici. Umetnostni zgodovinar, urednik več kulturnih revij in pisec ogromnega števila člankov in samostojnih del s področja naše preteklosti, neutrujen bорец za zaščito in varstvo kulturnih spomenikov, eden naših najboljših poznavalcev cerkvene in laične umetnosti, je bil tudi dober znanec Ptujja in njegove bližnje okolice. Ne samo opazovalec in občudovalec, temveč nosi prav Ptuj, Ptujška gora itd. enega od pomembnih mest v njegovem raziskovanju. Mož, ki je bil član mednarodnega odbora za umetnostno zgodovino, član slovenske in številnih drugih akademij, član mednarodnega komiteja za spomenike pri UNESCO, častni član vseh slovenskih muzejskih društev, ki je sprejel 1961 zlati doktorat dunajske univerze, Prešernovo nagrado, red zasluge za narod z zlato zvezdo, Herderjevo nagrado itd., itd., ki je v glavnem ves čas živel v Ljubljani, vendar je bil pogost obiskovalec tudi naših krajev. O njegovih številnih delih tu ne bi govoril, ker so to storili drugi v pomembnih študijah, a omenil bi nekaj del, ki se tičejo naše neposredne okolice. Kot konservator je rešil propada našo znamenito Ptujško goro in napisal tudi lep vodnik po tem biseru naše domovine, kot jo navadno imenujejo. Knjižnica je izšla ponovno pred nekaj leti. Odkril in opisal je zgodnje gotške freske v minoritski cerkvi, ki je bila nato med okupacijo porušena. Po vojni je pisal o tem, da bi cerkev ponovno rekonstruirali, saj se je zavedal njene zgodovinske vrednosti. V dominikanskem samostanu, sedanjem muzeju, je obnovil križna hodnika, pisal o ptujskih

slikarjih kot so to Luigi Kasimir, Oeltjen z ženo Elzo Oeltjen-Kasimir, France Mihelič itd. Večkrat poročal delih, ki so izšla v zvezbi Ptujem ali okolico.

Ptujška študijska knjižnica je zato čutila dolžno, da se mu skromno oddolži. Razstava, ki zaradi kratkega časa, ni mogla tako sistematsko pripravljena, je obširnost njegovega delovanja veliko vlogo, ki jo je pokojni imel naš umetnostni zgodovini. Razstavo v prostorih knjižnice nad plovilno odprta vsak dan, razen sobot popoldne, od 8. ure zjutraj do 17. ure večer.

OBVESTILA PREBIVALSTVA PTUJSKE OBČINE

(Nadaljevanje z 10. strani)

obroku, sicer bo zaradi slabe kakovosti krme slaba brejost st. Razen tega pa bomo dobili gnojne pujskov z nizko prodano težo.

Večje težave bodo nastopile pri pitanju prašičev, ker je glavna kriva za pitanje prašičev krompir, zato bomo morali pomagati z drugimi krmili. Za pitanje prašičev bomo zato povečali delež pese, repe, korenja v krmnem oborku, uporabimo pa lahko tudi dobro kormu silažo, ki smo jo silirali v vošč zrelosti. Taka silaža mora vsebovati velik delež zrnja, sicer za prehrano prašičev ni primerna.

Pomagamo si lahko tudi z mletjem ali lucerno, ki jo posušimo na kozolcu. Taka detelja ima malo listja, ki je dobro prebavljiva vsebuje pa mnogo beljakovin, zlasti ninskih snovi in vitaminov. Delež koruzna silaža in na kozolcih sušena mlada detelja je odlična krmna zimska hrana, predvsem za plemenske svinje. Tako sestavljen obrok za pitanje prašičev moramo na način dopolniti z ena do 1,5 zdroba žitaric, koruze, ječmene, odpadle pšenice, bučničniimi, sončničnimi tropinami, če jih imamo na razpolago. Siliranje krmnih zasilnih silosih bo v sedanjih pogojih pomanjkanje krme na plovilnem področjih odigralo pomembno vlogo tudi v prašičereji. Na ta način bomo povečali kakovost in količino krme.

KAKO PREPREČITI ŠE VEČJO ŠKODO NA KROMPIRIŠČIH?

Zaradi velikih količin padavin in poplav so močno prizadeta zlasti krompirišča, kjer niso dovolj pokropili proti krompirjevi plesni je ta predčasno uničila cimo, prekinila tvorbo gomoljev. Na površinah je potrebno krompir izkopati, ga skrbno prebrati, gomolje slabše kakovosti je najbolje takoj pokrmiti živini, ker se skladišču ne bodo dalj časa obdržali. Če bomo predolgo čakali izkopavanje krompirišč z odmrznjeno cimo, bo večina krompirja v zelensnila. Krompirišča, na katerih so pogostim škropljenjem vsaj neke mere ohranili zeleno cimo, moramo še nadalje škropiti proti krompirjevi plesni, ker zaradi visoke vlage v zraku in visokih temperatur še vedno obstojajo ugodni pogoji za razvoj te bolezni, ki je uničila letošnjem letu večino pridele krompirja.

F. FIDERŠEK

ČETRTI PTUJSKI FESTIVAL

Orfej z liro za zmagovalca

Priprave na četrti festival slovenske narodnozabavne glasbe so v glavnem končane; potrebno je le še vrsto drubnega organizacijskega dela, da bo v dneh 25., 26. in 27. avgusta steklo vse tako kot je treba in kot si je organizator zamislil. Zamisel, ki jo je uresničil kolektiv Radia Ptuj ob 1900-letnici mesta Ptujja, septembra 1969, je postala vsakoletna tradicija najstarejšega slovenskega mesta; festival narodnozabavne glasbe pa je dobil v Ptujju dokončno domovinsko pravo. Namen festivala se dosledno uresničuje, ta pa je — v pospeševanju slovenske narodnozabavne glasbe in njenega kvalitetnega razvoja, v spodbujanju ustvarjalnosti ansamblov te glasbene vrste in v zadovoljevanju potreb kulturnozabavnega življenja občanov.

Na letošnjem — četrtem festivalu bo sodelovalo 24 izbranih ansamblov narodnozabavne glasbe, ki se bodo v izbirnem delu festivala predstavilo občinstvu v dveh skupinah prvi in drugi večer. Posebna strokovna komisija, občinstvo in novinarji pa bodo izbrali 12 do 14 najkvalitetnejših ansamblov za finalni večer, ko se bo slo tudi za razpisane nagrade.

Pokrovitelji četrtega ptujškega fe-

stivala narodnozabavne glasbe je Mesokombinat „Perutnina“ Ptuj. Njegovo izvedbo pa so z razumevanjem podprle tudi druge delovne in samoupravne organizacije v ptujski občini in na širšem območju. Radio Ptuj, kot organizator festivala si prizadeva, da bi bil ta po kvaliteti in organizacijski izvedbi čimboljši. Letos so uvedene nekatere novosti in izpopolnitve, ki naj prispevajo k njegovi večji družbeni uveljavitvi.

Imenovan je širši družbeni samoupravni organ — upravni odbor festivala, ki ga sestavljajo predstavniki vseh družbenih dejavnikov v občini, njegov predsednik pa je Tone PURG, direktor Kreditne banke Ptuj.

Festival je dobil svoj končni naziv „Ptujski festival narodnozabavne glasbe“, ki se je doslej v javnosti že na splošno uveljavil, zato je prav, da se tako imenuje tudi uradno.

Uvedena je nova, odslej prva nagrada — bronasti kip „Orfej z liro“, ki bo vsako leto podeljena najboljšemu ansamblu, upoštevajoč kvaliteto predloženih melodij, njihovo instrumentalno in pevsko izvedbo. Ta simbol, za katerega se bodo vsako leto potegovali najboljši, bo za vsak ansambel predstavljal trajno vrednost, neprimerno več kot

le denarna nagrada. Orfej z liro bo postal tudi stalni znak ptujškega festivala narodnozabavne glasbe. Bronasti kip Orfeja je delo mladega akademskega kiparja Viktorja Gokoviča iz Ptujja. Kip je visok pol metra, ki je pritrjen na 5 cm visokem okroglem lesenem podstavku.

Prav tako je uvedena nova denarna nagrada za najboljšega debitanta na festivalu. Vsako leto se namreč prijavi vrsta novih kvalitetnih ansamblov, zato je namen te nagrade predvsem v vspehujanju in uveljavljanju začetnikov.

Revijski del festivala bo tudi letos popestren s programom priznanih domačih kulturno-umetniških skupin in pevskih zborov; predvideni pa so tudi nastopi folklornih skupin iz drugih republik in sosednjih držav. Tako bo letos, v nedeljo 27. avgusta, nastopila kvalitetna amaterska folklorna skupina iz Madžarske, ki deluje na agronomski fakulteti v Nagykanizsi.

Finalni večer četrtega ptujškega festivala narodnozabavne glasbe bo tudi letos v celoti posnela RTV Ljubljana in posnetek uvrstila v svoj redni TV program. Kvalitetnejše ansamble bodo posebej posneli na ptujskih ulicah, ob kulturnih spomenikih in ob drugih znamenitostih starega Ptujja. Predvajanje teh posnetkov na TV je za Ptuj tudi brezplačna in učinkovita turistična reklama.

Fran Brumen:

Glavoboli

(Nadaljevanje)

Bolj pravilno pa bi bilo, če bi razdelili tri skupine strmi v eno skupino simptomatičnih glavobolov, ker nimajo na sebi nič prvotne. So namreč sekundarni, torej posledice nekega drugega bolezenskega dogajanja. Pri simptomatičnih glavobolih je glavobol le eden, ali pa najbolj viden osnovno spremljajočih simptomov. Večina opazovalcev pristiha tudi pri prvotni glavobol v to skupino. Sevilno ljudi, ki trpijo na glavobole, je zelo veliko. Točnejših statističnih podatkov nimamo, ker jih ni mogoče zbrati. Velika skupina teh bolnikov, verjetno celo večina, ni registrirana, ker se ne zatekajo po pomoč k zdravniku, temveč si pomagajo sami z najrazličnejšimi simptomatično delujočimi zdravili, ki jih uporabljajo redno in stalno brez vsilna sredstva proti glavobolom). Thiemann je napravil razsežno anketo med prebivalci mesta Muenchen v starosti od 19 do 70 let. Najboljno izbrana skupina ljudi je povedala 5 % migrenskih glavobolov in 43 % ostalih glavobolov. Skupno torej 58 %. To pa bi pomenilo, da trpi na glavobolih več kot polovica ljudi. Seveda velja to za vele mestno prilježen, kjer imamo opraviti z mnogimi škodljivo delujočimi onesnetimi okolja. Po približni oceni dolgoletnega lastnega opazovanja, ki se ne sloni na statističnih podatkih, 5 % bolnikov, ki bolehalo na glavobolih na podeželju mnogo manjši in ne presega 10 %. V uvedeni anketi ugotovljenih 58 % je razčlenjeno in so tako zajete vse tri skupine glavobolov. Če izločimo zelo redka obolenja, ki jih

spremlja glavobol, lahko trdimo, da je največja skupina ona, ki zajema migrenski sindrom, nekoliko manjša je skupina vasomotoričnih glavobolov in kot tretja najmanjša pa skupina simptomatičnih glavobolov.

SIMPTOMATIČNI GLAVOBOLI. V to skupino spadajo vsa tista obolenja, pri katerih lahko ugotovimo diagnozo na podlagi objektivno ugotovljenih kriterijev. Našejmo najvidnejše primere: poškodbe na glavi, organska obolenja ožilja, tumorji v glavi, vnetna obolenja v glavi, spremembe v pritisku možgansko-hrbtenične tekočine, obolenja oči, ušes, obnosnih votlin, zob, vratnih vretenc itd; nekatera obolenja internističnega področja, kakor zvišan krvni tlak; intoksikacije endogenega in zunanega izvora, vročične bolezni, slabokrvnosti itd.

Ker so večsah osnovne vzročne boleznih prikrite in je le simptom glavobola v ospredju, je zelo važno ugotoviti diferencialno diagnozo in se nikdar ne zadovoljiti s simptomatičnim zdravljenjem. Vedno moramo imeti pred očmi spoznanje, da je v mnogih primerih glavobol le eden izmed simptomov. Pri tem problemu trčimo posebno opazno na dejstvo, ki je poznano tudi na drugih področjih v medicini, da namreč lahko odkrijemo take objektivno ugotovljive organske bolezenske spremembe, ki jih je mogoče teoretično povsem opravičljivo spravi v zvezo z glavobolom. Toda prenaglen zaključek bi lahko bila le logično izpeljana domneva.

Nadaljevanje prihodnjč

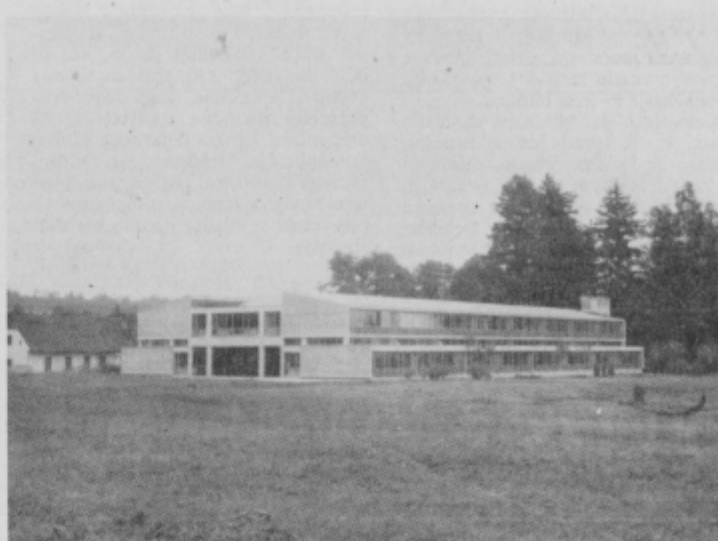
OSS IZVOLIL KOMISIJO ZA SLO

Vloga splošnega ljudskega odpora se vse močnejše uveljavlja tudi v dejavnosti osnovnih sindikalnih organizacij na področju občine Slov. Bistrica.

Zaradi tega so pred kratkim pri občinskem sindikalnem svetu Slov. Bistrica izvolili 5-člansko komisijo za SLO. Za predsednika je bil izvoljen Božo Strnad. Komisija je že sprejela akcijski program dela za drugo polovico letošnjega leta, ki je tesno povezan s programom občinskega odbora za SLO v Slov. Bistrici.

V. H.

OŠ »Pohorski odred« v tišini

Počitnice so v polnem razmahu. Mnogi učenci in dijaki se namakajo v morju, jezerih ali v potokih, drugi so si poiskali delo v kateri izmed delovnih organizacij, da bi si zagotovili potrebna sredstva za šolske potrebščine.

Veliko otrok odhaja v gozdove, kjer nabirajo gozdne sadeže. Prav gotovo pa sedaj ni nobenega v bližini šole. Kaj bi hodil tja, ko pa bo moral zopet po kratkem času vsak dan posedati v njenih klopeh? Nekateri se tega veselijo bolj, drugi manj. Gotovo pa je, da vsem, pomenijo počitnice sprostitev od učenja in vsakdanjih obveznosti.

Nekaj dni bo šola še samevala, nato pa bo zopet postala pravo mravjišče.

Foto in tekst: VH

VAŠČANI LOVRENCA ZA ZGLED

Občani Lovrenca na Dravskem polju so pretežno kmetje. Vendar bi jim lahko rekli sodobni vaščani, ker imajo asfaltirane vse vaške poti.

Prizadevni funkcionarji so uresničili še željo mladine. Zgradili so asfaltirano ploščo velikosti 789 kv. metrov. Namen te pridobitve je velik in vsestran; izkoriščena bo za vse vaške prireditve. Na njej so označena igrišča za košarko, roket, odbojko in mali nogomet. Na njej je možno kotalkanje in zabavne prireditve.

Prizadevni vaški odborniki so opravili koristno delo, s kakršnim se lahko pohvalijo le večji kraji. Mladina vključuje člane iz vasi Apače, Župečja vas in Pleterje, delavoljnih sedemdeset članov. Predsednik Drago Muršec pravi, da

so še vedno voljni delati, čeprav so opravili ogromno prostovoljnih ur. Sicer pa, kaj bi govorili, dovolj zgornjo je opravljeno delo.

Asfaltirani športni prostor so predali svojemu namenu v nedeljo, 13. t. m. V dopoldanskem času so bile športne prireditve, slavnostna otvoritev pa je bila ob 14. uri. V pestrem sporedu so se predstavili člani Partizana Kidričevo, ki so nastopili v atraktivni telovadbi.

AG

„No, dragec,“ vprašuje mlada žena po kosilu, „ali ti je golaž teknil?“

„Odlčno,“ nežno pravi mladi mož, ali je golobičica moja vse konzerve sama odprla?“

RAZPRAVA O POK. ZAVAROVANJU V BISTRISKI OBČINI

Te dni so v bistriški občini v organizaciji obč. sindikalnega sveta javne razprave o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v Sloveniji. Razprave bodo trajale verjetno do 20. septembra.

Za osnutek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vlada med prebivalci, posebno med starejšimi, veliko zanimanje.

DELOVNA SKUPNOST DIJAŠKEGA DOMA PTUJ

ponovno razpisuje

prosto delovno mesto

1. VZGOJITELJICE za nedoločen čas in ponovno objavlja prosto delovno mesto
2. ADMINISTRATORJA-BLAGAJNIKA-MATERIALNEGA KNJIGOVODJE prav tako za nedoločen čas

Pogoji:

pod 1. — pedagoška akademija — defektolog—ortopedagog možna je tudi zaposlitev absolventom;

pod 2. — končana ekonomska ali administrativna šola ter dve leti delovnih izkušenj. Poskusna doba traja dva meseca.

Kandidati-tke naj prijave pošljejo do vključno 29. 8. 1972 na naslov Dijaškega doma v Ptuj, Prešernova ul. 29. Prijavam naj prilože dokazila o strokovnosti, življenjepis in navedejo dosežane zaposlitve.

OBVESTILO

Obveščamo vse odjemalce močnih krmil, da smo odprli v te svrhe trgovski lokal na Zagrebški cesti (na Bregu) in vam v njem nudimo najkvalitetnejša močna krmila za piščance, svinje in govedo.

Krmila lahko potrošniki dobijo v pakiranem stanju po 5, 10 in 40 kg. Prav tako v tej prodajalni vršimo zamenjavo bučnega olja za bučna semena.

Sprejema tudi večja naročila (kamionska), lokal pa imamo odprt dnevno od 7. do 14. ure..

Se priporoča

ŽK Intes, Maribor,

TOZD-PO pek. »Vinko Rešč«, Ptuj

Zopet veseli zvoki v klubu

Potrebno je bilo vse leto zatišja, da je v mladinskem klubu v Poljčanah ponovno slišati zabavne zvoke in veselo razpoloženje mladih iz tega kraja in širše okolice.

Celo leto je bil namreč disko klub, ki je pred letom uspešno združeval številne mlade, osamljen in zaprt. Medtem ko se v nekaterih krajih bistiške občine brezuspešno borijo za svoj prostor, kjer bi lahko razvijali svojo dejavnost mladi krajanje, je bil v Poljčanah iz nekaterih bolj ali manj opravičenih vzrokov, klub zaprt vse leto.

Počitniško obdobje, ki pomeni za mnoge mlade, kateri svoje proste dni preživljajo v kraju, kjer ni druge mladinske dejavnosti, je vspodbudilo skupino mladih, da so obnovili dejavnost disko kluba. Za nemoteno delo je bilo potrebno klub očistiti in prepleksati. V okviru možnosti so uredili tudi opremo.

Preurejeni disko klub, ki je sicer skromnih razsežnosti za vse, ki si želijo v njem zabave ali prostih dejavnosti, velika pridobitev. Do sedaj ni preostalo drugega, kot da so se zadrževali v gostinskih lokalih ali na cesti. Obiski filmskih predstav ali srečanja na športnem igrišču so bili do sedaj edina zbirališča manjšega dela mladih tega kraja.

Pričakovati je, da se bodo mladi tokrat dovolj zavedali in organizirali klubsko dejavnost tako, da bo

pritegnila kar največje število sovršnikov in bo njegova „življenjska doba“ nekoliko daljša, kot je bilo do sedaj. Ob tem se seveda postavlja vprašanje, kako zagotoviti potrebna finančna sredstva, ki bi omogočila široko dejavnost kluba. Pomanjkanje sredstev je večini primerov osnovni vzrok okrnjene dejavnosti, s tem pa tudi manjšega zanimanja mladih za klubsko življenje.

V. H.

Nov kopalni bazen v Kidričevem nujno potreben

Mnogi naši bralci gotovo vedo, kakšna gneča je mnogokrat v kopalnišču v Kidričevem. Zato je nujna gradnja novega kopalnega bazena, ki bo lahko sprejel mnogo več kopalcev, pa tudi Kidričevo bo bolj privlačno za mnoge domače in tudi tuje izletnike in turiste, ki si želijo rekreacijo in oddih v okolju lepih gozdov. Razširitev kopalnišča je tudi velika želja krajevne skupnosti in mnogih stanovalcev naselja, ki se zavedajo pomembnosti takega objekta, žal pa se tudi v tem primeru postavlja vprašanje sredstev. Nekateri predstavniki KS oziroma svet kot celota si zelo prizadeva izpeljati to zadevo. Želje so sicer eno, možnosti pa drugo, vendar je upanje, da bomo našim bralcem v eni izmed naslednjih števil lahko kaj več poročali o reševanju tega problema, ki je zares aktualen.

MF

OBVESTILO ESPERANTISTOM

Člane esperantske sekcije obveščamo o SREČANJU ESPERANTISTOV AVSTRIJE, ITALIJE IN JUGOSLAVIJE, ki bo od 22. 9. do 24. 9. v CELOVCU. Podrobnosti pri predsedniku sekcije.

Komisija za prodajo osnovnih sredstev pri Gradbenem podjetju »Drava«, Ptuj

objavlja javno licitacijo

ZA PRODAJO SKOBELNEGA STROJA

ki bo 23. avgusta 1972 ob 10. uri v prostorih mizarskega obrata.

Izključna cena 5.000 novih din.

Prednost nakupa ima družbeni sektor. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti varščino v vrednosti 10 % od izključne cene v obliki gotovinskega čeka, zasebniki pa v gotovini.

Ponudba se predloži komisiji v zapечатeni kuverti. Uspešnost licitacije se objavi takoj po odpiranju ponudb.

Licitacija bo ne glede na število zainteresiranih kupcev.

Komisija za prodajo osnovnih sredstev pri GP »Drava« Ptuj

Marija in Anton Rogelj s Selske ceste 39 v Ptujju sta slavila v soboto, 12. avgusta t. l. svojo zlato poroko. Zlatoporočencema tudi naše čestitke!

PO GANSKEM VZORCU

V Gani je vlada sprejela odlok, po katerem tiste delovne organizacije, ki niso plačale prometnega davka in drugih dajatev, ne dobijo dovoljenja za uvažanje. V primeru, da so takšno dovoljenje že dobile, jim ga bodo odvzeli. Vlada smatra, da bo tako po mnogih opozorilih končno le uspela prisiliti dolžnike, da poravnajo svoje obveznosti.

Za sedaj še ni znano, kakšen bo uspeh tega poiskusa, vendar bi se mogoče splačalo tudi v nekaterih drugih deželah delati po ganskem vzorcu. Mogoče bomo sami našli navdih za sebe.

85-LETNICA POLSKAVSKIH GASILCEV

V začetku avgusta t. l. so gasilci s Polskave slavili pomemben jubilej - 85-letnico delovanja, s čimer so lahko pohvali le malo gasilskih društev v občini ali v Sloveniji. Ti pomemben jubilej so proslavili krstom novega gasilskega avtomobila in brizgalne.

Ob tej priložnosti so prikazali manever. O delu tega društva bomo obširneje poročali v eni izmed prihodnjih števil.

RODILE SO:

Jožefa Horvat, Ceremožiče 70, - Ido; Anka Kunstek, Brezje 21 - Darinko; Alojzija Vočanec, Veličane 49 - Dušana; Marjana Predikacka, Lovrenc 80 - Zdenko; Marija Kosec, Prvenci 5 - Sabino; Ana Zavratnik, Cesta na vilo 1, Ljutomer - Božidarja; Ana Plemeniti, Bednjica 3 - Jožico; Lj udmila Meško,

Mihovci 57 - deklico; Alojzija Kopčič, Straže 31 - deklico; Frančiška Bračko, Zg. Leskovec 10 - dečka; Jerica Kmetec, Skorišnja 23 - Brigito; Marija Perhač, Dester nik 4 - deklico; Ivanka Sprah Mihovci 47 - dečka; Marija Cafuta Dobrina 5 - dečka; Angela Milina rič, Cven 76 - Franca; Jana Majceta Ptuj, Selska c. 16 - Jano; Baric Hrzič, Mihovci 28 - Ivanka; Zdravka Kuharič, Obrež 24 - Damjana Štefka Moravec, Senešiči 50 - Vlada; Dragica Jovanovič, Ptuj Greg. drevored 6 - Zarka; Marija Belšak, Trbegovci 39a - dečka; Marija Lah, Podgorci 17 - deklico; Ivanka Cagran, Zamušani 16 - Mi rana; Genovefa Lampret, Dež 24 - deklico; Ivanka Šegula, Gajevci 9 - dečka; Terezija Fekonja Pobrežje 139, Ptuj - Andrejko Otilija Ladič, Ptuj, Slovenski trg 9 - Sama; Danica Šef, Lahonci 5 - deklico.

POROKE:

Zdravko Čelik, Orešje 23, Angela Košar, Maribor, Prvomajska 7, Franc Bezjak, Nova vas pri Markovcih 70 in Milena Majcen, Muretinci 15; Dušan Iskra, Ptuj, Tomšičeva 3 in Helena Pernat, Ptuj, Zagrebški 25; Rudolf Šega, Zakl 36 in Jožica Hanželič, Dornava 40.

UMRLI SO:

Barbara Klemenčič, roj. Majcen Cvetkovi 64, roj. 1908, umrl 8. 8. 1972; Alojzija Lah, roj. Hebar Sodinci 61, roj. 1914, umrl 8. 8. 1972; Marija Klajderič, roj. Petrovič, Ptuj, Ob Studenčnici 18 roj. 1896, umrla 10. 8. 1972; Franja Zagoršek, Toplakova ul. 6, Ptuj roj. 1924, umrl 11. 8. 1972; Franjo Poštrak, Grajenščak 27, roj. 1899, umrl 11. 8. 1972.

DRAVINJA TAKOJ POKAŽE ZOBE

(Nadaljevanje s 7. strani)

plačevali tega prispevka, saj sekajo les v svojih gozdovih in ga ne prodajajo, da bi si s tem ustvarjali dohodek. Z denarjem, ki ga morajo odvzeti za ta prispevek, bi si Šalamunovi npr. lahko nabavili potreben cement. Prepričana sem, da je marsikje tudi višina takovrstnih dajatev vzrok, da se kmetje ne odločijo za modernizacijo kmetij in prav bi bilo, da bi pristojni o tem razmislili.

Ko naju je prijazen gospodar povabil v hlev in nama pokazal svoje pitance - teleta in svojo govejo živino, sva s prijateljico mimogrede opazili tudi to, da ima zelo trdno gospodarsko poslopje, kar priča, da zelo skrbijo zanj. Vsa dela na hiši in vsa popravila s tem v zvezi opravita s sinom Vladom. Tako sta sama napravila prikolico za traktor, ki se v ničemer ne razlikujeta od drugih, izdelanih v tovarni.

Že pred leti so nabavili puhalnik za spravljanje krme, ki jim odlično služi. Imajo traktor, da lahko zorjejo njive in si pospravijo pridelek.

Vaščani so izglasovali samoprispevek za asfaltiranje ceste Majšperk-Ptuj, pa se še vedno vozijo po prahu. Če se ne bodo uresničili načrti, za katere plačujejo prispevek, je le malo verjetnosti, da bo prihodnji referendum še uspel.

To in še marsikaj nama je povedal prijazen kmetovalec in obenem samouk za marsikatero opravilo (zidarsko, mizarsko, kovaško), saj vsa dela okrog hiše opravijo sami in si prihranijo mnoge velike izdatke. Spoznali sva, da sva naleteli na kmeta, ki ne prenaša le dolgoletne tradicije, po kateri so delali njegovi očetje in dedje, ampak v marsikaterem delu išče svojo boljše pot, in verjemite mi, da jo je že našel. Upamo in prepričani smo, da bo tudi njegovemu sinu to uspelo.

Tekst in foto: S. Spolenak

REZERVIRANO ZA LUJZKA

BER DEN NO FSEN EN PESJO ČI POZDROV!

Prvi prmekni, zaj pa te momo pesje dneve, ki smo jih tak čakali no na fse mile viže dež kljaji. Toti pesjo vroči dnevi so hinavsko priljajali, glih tak kak, meni to presji tjezen sosidov hlače na riti razpora no še mi poleg en faloček mesa odtrga. Jas se tak po tihen fučka po cesti, te pa se je meni nič, tebi nič v zakoda. Kdo sen jas sosidi „Čuješ, pje, hlače boš mi ča no se neka za bolečine nekna.“ mi je reka: „To le vija s koron obracunajta, če drgačik pa še ti njega enkrat vgrizni za ta ti tol...“ Premoji duši, lepa riba. Če bi jas meja malo boljse bi, lekič to se že nareda, zaj pa et let nosin držovni gepis, s kumer kokšno kloboso ali pa nek žvečen, ne da bi še živega za rep vjedova. Neje mi nič ga pomogalo, kak da sen ša k tani, ki mi je rano zašija no zesa, samo te je se le do provega zina prišlo. Sosid je moga svojega ka na pregled gnati in to takoj, ki lahko ugotovili, če je pes stekli če sen jas po hektori kaj pesje kine poerba. Živinski dohtar je nova, da je pes zdrav, meni pa je moza kozala znokse stekline. Kak moglo do toga priti. Doba sen kine vun s hujdiča enjekcije no ga vroštva. Nazodjo smo le stimali, od kod meni pesja klina. Na pregled je mogla priti še ga Mica, ki bla je že glih tak žena no je korajžno povedala, da se pred enim por večeri v kopici te za bedro vgrizna sosidov Juža. Ja smo odkrili, gdo je stekli. Jar je skoro neuduznega hektora bla. Ali zaj vidite, kak lahko kuma živid namesto človeka broda? Ja, pa to se neje nič. Zaj mo van neke drugega poveda. Gnešjo leto mo zlo rodno komorovo leto. Zaj ja vete, kak komori zgledajo. To tokine neuduzne živolce, ki ti ali vuh najprej malo zaplešejo no pesje „Lubi moj, moj, moj...“ je te, satan prekleti, tak piči, kak sem med vojsko na fronti splitar granate med rebra doba.

Ker si glih od komorov gučimo, van še naj poven, kak so v Ormoži za prireditev Ormož poje in pleše fse komore pošpricali, da ne bi tote neuduzne živolce lepotic, manekenk in drugih gostov pikale. Ja, v Ormoži pa je resen bilo lušno. Fseh komorov glih neso pregnali, samo ker vrag bi na komorovo pikanje misla, če se ti pred očmi na bazeni sprehojajo „ščuke“ v modrkjih no „sardine“ v krotkih obekah. Jas sen gleda, kak so možki z očmi špegali no z vuhami spičili no so bili kar jezni, da se neso mogli spremeriti v komore, ki so tak na koras no vsen liden na očeh pikali manekenke no tiste lepe puce, ki so se šle, kera de lepsa od najlepše.

Ja, pa kak so bili v Ormoži na koras marproški humoristi Franček, Tina no Štef. Ja, toti pa resen fsega hujdiča fkup sprojijo. Lidje so se fejt nasmejoli, gdo je Štef poveda, kokšne pridne sine mo no kak so dobro preskrbljeni. Nekak tak je prava: „Prvi sin je direktor, ma vilo, vikend, avto no vso drugo srmaštvo, ki fcoj paše, drugi sin je komercialni direktor no je glih toki „revež“ kak prvi, — vete ta tretjega sina pa so že dobili“ (no, je seveda v aresti) Pje, Štef, vidin, ke maš jako telegentno familijo no se ahči, ke ne bi kerl od tvojih sinov Noblove nagrade za poneverbe doba.

Vidin, ke mo moga tak po malen hejovati, saj mi že plac na vozko gre no moren pomalen svoj govorilni aparat pomalen tog zasrajfati. Vidite, kak je to dobro, če ma človek za gučaje omejeni prostor, da predugo ne mlotiš prozne slame. Pri nas se že dugo guči, da mo malo referate skrajšali pa se do zdaj še to neje zgodilo. To bi moglo biti tak, kak je pri nas v Tedniku. Urednik reče: „Lujs, napiši dve tipkani strani, te pa bat na jezik no bodi tiho do drugega tjedna.“

Jas se toga strogo držin. Zaj razmišlan, kak bi na to se mojo Mico navada. Vete, una pa je glih tak kak magnetofon. Guči tak dugo, dokli se ji trak ne ftrga ali pa ne pride do kurčlusa no ji elektrika sfali. Tudi meni je zdaj sfalila. no srečno do drugega tjedna.

Vaš Lujzek

Radijski program

NEDELJA, 20. avgusta — 4.30–8.00 Dobro jutro — Poročila — vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Na izletu; 5.45 EP; 6.00 Novice in napotki za turiste; 6.30 EP; 6.50 Danes za vas; 7.00 Poročila; 7.20 EP; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila; Današnji radijski in TV spored; 8.05 Radijska igra za otroke; 8.50 Skladbe za mladino; 9.00 Poročila; 9.05 Popevka poletja; 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05 Še pomnite, tovariši...; 10.25 Pesmi borbe; 10.45–13.00 Poslušalci čestitajo; vmes ob 11.00–11.20 Poročila; 12.00–12.10 Poročila; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Reportaža; 3.50 Z domačimi ansambli; 14.00 Poročila; 14.05 Melodije velikih orkestrrov; 14.30 Humoreska; 14.50 EP; 15.05 Slovenska zemlja v esmi in besedi; 16.00 Radijska igra; 16.50 Lepe melodije; 17.00 Poročila; 17.05 Športno popoldne; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Godala; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jaz; 24.00 Poročila.

VSAK DELAVNIK je zjutraj naslednji program: 4.30–8.00 Dobro jutro; Poročila — vmes ob 5.00 Poročila; 5.00 Poročila; 5.30 za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 EP; 6.50 Rekreacija; 7.00 Poročila; 7.15 EP; 7.25 Današnji radijski in TV spored; 7.45 EP.

PONEDELJEK, 21. avgusta — 14.00 Poročila; 14.10 Pesmi iz Avstrije; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Heinz Kiessling; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbeno popoldne; 18.00 Poročila; 18.15 Popevke; 18.45 Kulturni vodnik; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Pavla Kosca; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Operni koncert; 21.30 Godala; 22.00 Poročila; 22.15 Jaz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Popevke; 24.00 Poročila.

TOREK, 22. avgusta — 14.00 Poročila; 14.10 Od melodije do melodije; 14.40 Na poti s kitaro;

14.55 EP; 17.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Carl Ditters von Dittersdorf; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Gerd Bauer; 17.00 Poročila; 17.10 Simfonični koncert; 18.00 Poročila; 18.15 V torek nasvidenje; 18.45 Pevec Oto Pestner; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Toneta Žagarja; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra; 21.26 Lahka glasba; 22.00 Poročila; 22.15 Popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Klavirska poezija Enriqua Granadosa; 24.00 Poročila.

SREDA, 23. avgusta — 14.00 Poročila; 14.10 Zbori skladateljev Glasbene matice in Novih akordov; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Recital Milosa Mlejnika; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Carla Savina; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbeno popotovanje; 18.00 Poročila; 18.15 Igramo za vas; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra 21.20 Lepe melodije; 22.00 Poročila; 22.15 Jaz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Pevci zabavne glasbe; 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 24. avgusta — 14.00 Poročila; 14.10 Mladinski zbori; 14.30 Ansambel Silva Stingla; 14.45 Med solo, družino in delom; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Poje baritonist Tom Krause; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester David Lloyd; 17.00 Poročila; 17.10 Po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.15 Kitara v ritmu; 18.30 Iz kasetne produkcije; 18.45 Podlistek; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Silva Stingla; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Četrtkov večer; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturmo; 22.00 Poročila; 22.15 Jaz; 22.40 Plesni zvoki; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Iz hrvaške simfonične literature; 24.00 Poročila.

PETEK, 25. avgusta — 14.00 Poročila; 14.10 Koncert za mladino; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Ob lahki glasbi; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Caravelli; 17.00 Poročila; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Orgle v ritmu; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Minute z Beneškimi fanti; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Pesmi in plesi drugih narodov; 20.30 Top pops; 21.15 O morju in pomorsčakih; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jaz; 24.00 Poročila.

SOBOTA, 26. avgusta — 14.00 Poročila; 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Donizetti in Bellini na koncertnem odru; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Z orkestrom Rudy Risavy; 17.00 Poročila; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Ansambel Weekend; 18.00 Poročila; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 S knjižnega trga; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Dobri znanci; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 V soboto zvečer; 21.20 Radijska igra; 23.05–01.00 S pesmijo in plesom v novi teden — vmes ob 24.00 Poročila; 01.00 Poročila.

JAVNI RAZPRAVI

razpravljavanje s 1. strani)

da je nekako možnost, da posamezne delovne organizacije to krojo po svoje ali sploh ne upoštevajo. Je treba v zakonu bolj konkretno določiti. Priporočbe so tudi bile na to, zakaj potrebujemo novega zakona še vedno razprava na polni delovni dobi — 40 let za moške in 35 let za ženske, če se ne skrajšali, zlasti za težje poklice in težke delavce, bi lahko mnogo ljudi zaposlili doma in jim ne bi bilo treba iskati zaposlitve v tujini. V razpravi so sprejeli konkretne predloge, ki pomenijo program izvedbe javne razprave na območju občine. Ta program obsega naslednje naloge:

1. Do 5. septembra bodo izvršni organi osnovnih organizacij sindikatov na razširjenih sejah, skupno z izvršnimi organizacijami ZKS in ZMS ter

organov samoupravljanja, obravnavali osnutka obeh dokumentov in zbrali vprašanja, ki bi jih bilo treba rešiti skupno.

2. Za tem bo enodnevni seminar v Ptuj, na katerem bi razjasnili vsa vprašanja, ki bodo sprožena na razširjenih sejah v osnovnih organizacijah sindikatov.

3. Takoj po seminarju pa je treba začeti z javno razpravo neposredno z delavci, katere nosilci so organizacije sindikatov skupno s SZDL. Ta razprava mora biti končana do 17. septembra, ker je do 20. septembra 1972 treba poslati vse predloge in dopolnitve republiškim organom.

Dogovorili so se tudi za konkretno izvedbo te javne razprave, ki bi naj bila organizirana neposredno v vsaki delovni organizaciji, ki zaposluje nad 500 delavcev; za številčno manjše delovne kolektive pa bi organizirali razprave skupno po posameznih dejavnostih, kot npr. za obrt, gostinstvo, trgovino, šolstvo, zdravstvo itj.

Sklenili so tudi predlagati predsedstvu republiškega sveta ZSS, da takoj napravi teze o novelah v osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki bodo služile kot priročnik za javno razpravo.

V drugih točkah dnevnega reda so na posvetovanju obravnavali še kadrovske priprave na VIII. kongres Zveze sindikatov Slovenije in enotno podprli predloge kandidatov, ki so bili sprejeti na posvetovanjih sindikatov posameznih dejavnosti; nadalje o organizaciji javne razprave o osnutku kodeksa samoupravljalcev Jugoslavije, tu so sklenili, da bodo to razpravo združili s pripravami na I. konferenco Zveze sindikatov občine Ptuj; o solidarnostni akciji slovenskih delavcev za pomoč prizadetim po poplavih, o tem objavljamo poseben sestavek; pod zadnjo točko dnevnega reda pa so podrobneje govorili o vsebinskih pripravah I. konference Zveze sindikatov občine Ptuj.

F. Fideršek

Spored

NEDELJA: 9.40 Po domače z zadovoljnimi Kranjci; 10.12 Kmetijska oddaja; 10.55 Mozaik; 11.00 Matineja; 11.50 Mestece Peyton; 12.40 TV kažipot; Nedeljsko popoldne, 18.00 Dirka za soncem; 19.35 Za konec tedna; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1; 20.30 Ko nisem bil več vojak; 21.15 Nastop sovjetskega ansambla Crero; 21.30 Športni pregled; 22.00 Poročila.

PONEDELJEK: 18.15 Obzornik; 18.30 En dan v Koebenhavnu; 18.40 Danska pop glasba; 19.00 Mozaik; 19.05 Kot krogi v vodi; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1; 20.30 Danska TV se predstavlja; 20.35 Copenhagen Design; 21.00 Dobro življenje; 22.10 Zdravje-sex; 22.35 Poročila; 22.40 Šahovski komentar.

TOREK: 18.15 Obzornik; 18.00 M. Jezernik; Medvedov Godrnjavček; 18.50 Mozaik; 18.55 Sodobni pouk v JA; 19.25 Bajna bašta; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1; 22.20 Labodje jezero; 20.35 Zapušena zemlja; 23.10 Poročila.

SREDA: 18.15 Obzornik; 18.30 Sebastijan in Mary Morgane; 18.55 Mozaik; 19.00 Na sedmi stezi; 19.30 Naši operni pevci; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1; 20.35 V Brancati: Raffaele; 21.35 Avstralija; 21.55 Poročila; 22.00 Šahovski komentar.

CETRTEK: 18.15 Obzornik; 18.30 Gospod Piper; 18.55 Mozaik; 19.00 Crni svet živali; 19.25 Jugoslovanska mesta; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1; 20.35 G. Neveux; Vidocq; 21.25 Sodobniki; 22.10 Vohuni, agenti, vojaki; 22.45 Poročila.

PETEK: 18.15 Obzornik; 18.30 Veseli tobogan; 19.00 Mestece Peyton; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 Varujmo gozdove pred požari; 20.30 3-2-1; 20.35 Močnejše od življenja; 22.10 Poročila; 22.15 Šahovski komentar.

SOBOTA: 14.50 Muenchen: Začetek olimpijade; 17.40 Ansambel Slavka Znidaršiča in oktet Jelovica; 18.10 Obzornik; 18.25 V deželi klobukov; 18.50 Obisk v živalskem vrtu; 19.15 Mozaik; 19.50 Cikcak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3-2-1; 20.30 Festival zabavne glasbe v Novem Sadu; 21.35 Začetek olimpijade; 22.35 Moj prijatelj Toni; 23.35 TV kažipot; 23.45 Poročila.

Esperantistki iz zamejstva v Ptuj

Na poti po Jugoslaviji sta pretekli teden obiskali naše mesto dve simpatični članici esperantskih društev in Trezivu in v Veroni. V tem čudovitem mestu so bili med ljubljanskimi esperantisti tudi Ptujčani in sta jih hoteli tokrat videti.

V družbi domačih esperantistov sta si ogledali muzej, mitrej ter so nato vsi odšli na Borl od tam pa proti Slovenskim goricam, kjer so bili gosti pri znanem esperantistu vinogradniku Ivanu S. v Mihalovcih. Dobro razpoložena se je skupina vrnila v Ptuj in ustavila v grajski restavraciji. Naslednji dan se ogled zanimivosti ter odkritja spomenika v parku.

Seznanjeni z zgodovino Ptuja in pomena občinskega praznika se žal nista mogli udeležiti slavlja v Novi vasi, kot je bilo predvideno. Se nekatere zgodovinske kraje in znane slovenske toplice bi hoteli videti pa bosta to storili prihodnjič.

Zadovoljni z obiskom v Ptuj po pozdravljanja obe italijanski tovarišici ostale ptujске esperantiste, predsednika SZDL Zdravka Turnška in upata, da bosta kakega Ptujčana srečali na kongresu esperantistov Italije prihodnji mesec v PISI ali vsaj na srečanju esperantistov treh dežel v CELOVCU.

LUKNJA PO KATERI SE PRIDE NA DRUGI SVET

Ko sva se s kolegom Milanom prejšnji petek mudila v Mezgovcih, sva si šla ogledat tudi usodne zapornice, pri tem pa sva skoraj neprostoovoljno zdrknila skozi „luknjo“ na mostu. Prav zares me zanima, kako se hodi zvečer po nerazsvetljenem mostu, ko lahko samo zaradi enega napačnega koraka pošteno zletiš in odneseš polomljeno roko ali nogo, če ne še kaj hujšega. Ali se res ne bi našlo nekaj desk, da bi se ta nič kaj vabljiva vdrtna zakrila? Upam, da bi z malo truda tudi to šlo.

Tekst in foto: S. S.

TRIUMF PTUJSKIH STRELCEV

Ptujski strelci so pred kratkim sodelovali na strelskem prvenstvu republike, kjer so dosegli dobre rezultate.

V streljanju z malokalibrsko pištolo so zasedli drugo mesto, z pištolo drulov pa so bili tretji.

Največji uspeh so dosegli mladinci z osvojitvijo ekipnega prvenstva v streljanju s serijsko malokalibrsko pištolo, Dragan Milič, član SD „Jože Lacko“ pa je nov mladinski prvak v tej disciplini. Tretje mesto je zasedel tudi Ptujčan, Josip Larva.

Ti uspehi omogočajo nastop ptujskih strelcev na prvenstvu SFRJ v tekmovanju strelcev z revolverjem velikega kalibra, s pištolo proste izbire, z malokalibrsko pištolo „standard“, z malokalibrsko pištolo – brzostrelko, mladinci pa v streljanju s serijsko mk pištolo in mk pištolo „standard“.

POCENI PRODAM dobro ohranjeno dnevno sobo, otroško posteljo in magnetofon grundig, O. Šurlan, Gregoričev drevored 6, Ptuj.

IŠČEMO gostinsko vajenka. Gostilna Premzl, Starše.

UGODNO PRODAM ENO IN POL SOBNO STANOVANJE V VELIKOSTI 46 KV' METROV, V BLOKU, NASLOV V UPRAVI.

PRODAM NOVO takoj vseljiivo hišo, Mariborsko naselje, Rimska 8. Ogled in informacije pri sosedu, Rimska 7.

MLAD PROFESOR išče sobo v Ptuj. Naslov v upravi.

PRODAM odlično ohranjen tomos-avtomatic. Blagovič, Kajuhova 5, Ptuj.

KOŠNJO otave ugodno prodam. Skale, Nova vas 82 pri Ptuj.

BALKONSKO ograjo 3 m x 1,30 m ugodno prodam. Ptuj, Na tratah 11.

S PRVIM SEPTEMBROM iščeva skrbno varuhinjo za 8-mesečnega fantka. Oglasite se vsak dan po 15. uri pri Grabljevec, Trubarjeva 7, Ptuj.

POROČILO

(Nadaljevanje z 8. strani)

Ker večina kmetijskih proizvajalcev, tako zasebnih, kakor tudi družbenih, zaradi slabe letine in zmanjšanih dohodkov ni v stanju takoj plačati potrebnega semena in krmil, bi bilo nujno za zgoraj navedeni znesek zagotoviti kredite z ugodno obrestno mero, vsaj za dobo enega leta.

Sestavil:
Dušan Suhadolnik,
dipl. ing. agr., l. r.

TEDNIK izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, Ptuj, Vošnjakova 5. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik: Anton Bauman. Izhaja četrtek. Tekoči račun pri SDK Ptuj, št. 524-3-72. — Tiska Mariborski Maribor, Svetozarevska ulica 14.

HOROSKOP

OVEN: Nov predmet vas sproja prijetno zadrego. Uspešno polno delovanje. Ob večerih boste dvakrat pri sebi ljubo bitje. Surozice in vrt.

BIK: Prijatelj bo poskušal pri nekaj več. Kratkčasnost doma. Prijeten poletni izlet. Boste nesli rože in pecivo.

DVOJČKA: Elegantna, a ne več simpatična oseba bo po svojo dobro stran. Po ponedelju veselo. Sorodnica vse pripravide.

RAK: Pridobili boste nove ljive ljudi in izgubili dosežanje, vam bili nepotrebni. Potovali sredi veseljakov. Pogostitev bo poseben pomen.

LEV: Praznovanje in pre zabava. Kar pride v soboto, pri srca. Ob štirih popoldne pojdi obisk! Močna, v hipu por ljubezem.

DEVICA: Nekaj novega vam povedala sobota. Koristen ne obisk in prijetno spremljanje. Z mladih se trajna obveznost. Pre oseba z rožo!

TEHTNICA: Vaša simpatija poniznejša, ker bo spoznala, da manj denarja. Sorodnica bo delala, bo pa godrnjala. Iztrdno zdravje.

SKORPIJON: Ujeli boste po se ustavili in spregovorili. Muzik zabavnost bo skrajšana. Navk bo šla tista, ki vas je zaloc prejšnjim.

STRELEC: S požrtvovalno boste dokazali ljubezen in smis dom. Staremu sorodniku prisk udobje. Zmerna, a prisrčna za

KOZOROG: Vaša simpatija narašča in hitro pada. V net ureдите srčne težave pri njej in sebi. Poročenim se povečujejo jemki.

VODNAR: Z delom preoblo oseba se bo sedaj oddahnila in b imeli več od nje. Zaradi simpatičnosti se nekdo jezi. Izpožene poroka!

RIBI: Nekdaj vam draga oseba vam želi spet približati. Po sorodnik že dela načrte za jes zimo. Odnos do starejšega po zanimivejši.

PREVRNILA SE JE PRIKOLICA

Na križišču Zagrebske in Marške ceste se je v ponedeljek avgusta 1972 pripetila promet nesreča zaradi neprimerne vožnje nepravilno naloženega tovora. Tih nih poškodb ni bilo, mater škoda pa znaša po dosed ugotovitvah nad 10.000 ND. nesreče je prišlo, ko je državljan Mehmet Gungor iz Istula pripeljal tovornjak s prik iz mariborske smeri in je zavij most. Zaradi nepravilne vožnje zaradi napačno naloženega tovo je prikolica prevrnila na d bočno stran. Vozilo je ob delno na cestišču delno pa pločniku tako, da je bil pro Zagrebske ceste nekoliko oviran